

*Nadia
Comăneci
cea mai bună
sportivă a lumii
în 1975,
vă urează*

*La 8
multe
ani 1976!*

SPORT

DECEMBRIE 1975

Nr. 12

REVISTĂ ILUSTRATĂ LUNARĂ
A CONSILIULUI NATIONAL PENTRU
EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Foto: Ion MIHĂICĂ

PE TREPTE NOI, SUPERIOARE

Au mai rămas doar câteva zile pînă la sfîrșitul anului 1975. Prilej pentru o concentrată retrospectivă, pentru un semnificativ bilanț, dar și pentru o însuflețitoare perspectivă a viitorului.

Anul de care ne vom despărți atît de curînd — și care aproape se identifică cu perioada ce a trecut de la Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român — lasă în urma lui o bogată moștenire, rod al politicii consecvente și realiste a partidului, precum și al muncii avîntate, pline de abnegație, depuse de harnicul nostru popor pentru îndeplinirea înainte de termen a cincinalului, pentru înfăptuirea istoricelor hotărîri adoptate de marele forum al comuniștilor. 1975 a încheiat cu realizări deosebit de remarcabile actualul cincinal, perioadă în care, așa cum sublinia tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** în expunerea prezentată la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale, «sub conducerea partidului, România a parcurs un drum glorios, s-a ridicat pe o treaptă nouă, superioară, de prosperitate și progres, ceea ce a permis Congresului al XI-lea să stabilească obiective și mai îndrăznețe, să elaboreze planul dezvoltării pînă în 1980 și liniile de perspectivă pînă în 1990, să adopte Programul general de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a țării noastre spre comunism».

Înscriind la loc de frunte marile realizări dobîndite în dezvoltarea economiei naționale, în înflorirea științei și culturii, în creșterea nivelului de trai, material și spiritual, al întregului nostru popor, bilanțul anului 1975 consemnează, de asemenea, rezultatele în ansamblu remarcabile obținute în domeniul — de reală importanță socială — al educației fizice și sportului. Puternic stimulată de **Mesajul** pe care tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** l-a adresat participanților la Conferința pe țară a mișcării sportive, activitatea de educație fizică și sport și-a adus și va continua să-și aducă o contribuție sporită la întărirea sănătății națiunii, la creșterea și educarea tinerei generații, la reprezentarea demnă a țării în marile competiții internaționale.

După cum se știe, în fața sportivilor noștri frunțași au stat, în acest an, numeroase competiții de avergură, campionate mondiale și europene, întreceri balcanice, alte mari concursuri și turnee internaționale. Pentru fiecare dintre acestea au fost

stabilite obiective concrete care aveau în vedere, de fapt, marele ansamblu al pregătirii olimpice pentru Jocurile de la Montreal, din anul viitor. Cu satisfacție putem menționa că mulți dintre sportivii noștri (atleți, scrimeri, boxeri, luptători, trăgători, canotori) și-au îndeplinit obiectivele pentru 1975, obținînd o serie de succese care au confirmat și consolidat valoarea și prestigiul sportului românesc în lume. Tradiționala anchetă organizată de Asociația presei sportive a desemnat pe cei mai buni 10 sportivi români ai anului 1975, dar, pe lîngă aceștia, mulți alți campioni și performeri ai țării noastre merită prețuirea și stima masei de iubitori și simpatizanți ai sportului.

Anul ce vine, în care poporul român va trece la înfăptuirea planului cincinal 1976—1980, parte integrantă a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, va fi, pentru mișcarea noastră sportivă, foarte important, deoarece el încheie actualul ciclu olimpic prin confruntările de mare anvergură, dar și de mare dificultate programate peste mai puțin de două luni la Innsbruck (sporturile specifice iernii) și în vara viitoare la Montreal. Principal criteriu de apreciere a valorii sportului de performanță din oricare țară a lumii, apropiatele Jocuri Olimpice constituie și pentru sportivii noștri frunțași obiectivul nr. 1, în vederea căruia ei s-au pregătit și continuă să se pregătească temeinic, cu responsabilitate patriotică, cu dorința de a reprezenta demn culorile patriei. Timpul destul de scurt care a mai rămas la dispoziție trebuie, însă, folosit cu și mai multă eficiență pentru desfășurarea pregătirilor, pentru lichidarea neajunsurilor și deficiențelor semnalate în instruirea și evoluția sportivilor la unele dintre competițiile internaționale la care au participat în anul ce-l încheiem.

Stă, desigur, în puterea antrenorilor și tehnicienilor, în cea a sportivilor realizarea integrală a sarcinilor prevăzute și angajamentelor asumate în Programul de pregătire olimpică, astfel ca la Jocurile Olimpice din 1976 prezența reprezentanților țării noastre să fie mai activă și mai valoroasă decît la precedentă ediție a J.O., să aducă satisfacții pe măsura potențialului sportului românesc și a așteptărilor mării sale mase de simpatizanți și susținători.

Constantin FIRĂNESCU

CEI MAI BUNI 10 SPORTIVI ROMÂNI AI ANULUI 1975

ASOCIAȚIA PRESEI SPORTIVE, de pe lîngă Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România, a întocmit tradiționalul clasament al celor mai buni 10 sportivi români ai anului 1975.

Revista **SPORT** își propune să dedice paginile sale acestor minunați tineri care, pe meridianele lumii, au luptat și continuă să lupte, alături de alți campioni și performeri români, pentru gloria sportivă a României socialiste.

1. **Nadia COMĂNECI** (gimnastică)
2. **Ilie NĂSTASE** (tenis de cîmp)
3. **Ecaterina STAHL** (scrimă)
4. **Simion CUȚOV** (box)
5. **Maria ALEXANDRU** (tenis de masă)
6. **Dan GRECU** (gimnastică)
7. **Mariana SUMAN** (atletism)
8. **Natalia ANDREI** (atletism)
9. **Dudu GEORGESCU** (fotbal)
10. **Constantin ALEXANDRU** (lupte)

Trei secunde din viața NADIEI COMĂNECI

26 octombrie 1974. Parisul la telefon. Secretarul Federației de gimnastică din România înregistrează: «Vă rugăm să ne onorați cu trimiterea a două gimnaste pentru o mare demonstrație care va avea loc la Paris, sub auspiciile F.S.G.T.-ului. Vor participa cele mai bune gimnaste din lume. Nu va lipsi campioana Ludmila Turisceva. Vă rugăm, dacă e posibil, ca la această demonstrație să participe campioana României și a doua gimnastă a țării». Bucureștiul răspunde că va onora această invitație...

Telefonul este urmat de o dezbateră-fulger. Câștigă punctul de vedere care propune trimiterea Nadiei Comăneci și a Teodorei Ungureanu, în locul campioanei Alina Goreac. Scopul deplasării este acela de a îmbogăți experiența tinerelor și talentatelor gimnaste românce. Secretarul federal conchide: «De altfel, după părerea mea, cererea franceză este satisfăcută în proporție de 100%. Nadia Comăneci este și așa cea mai bună gimnastă a țării».

Lucrurile se precipită. Plecarea se va face peste trei zile. Formele de pașaport se accelerează. Viza autorităților franceze este obținută în mare grabă. În orașul Gh. Gheorghiu-Dej, vestea că Nadia Comăneci și Teodora Ungureanu pleacă la Paris se răspândește imediat. Mama Nadiei este emoționată. Spală, calcă, gătește. Copilul are nevoie de prăjituri. Tatăl este, însă, supărat. Se gândește la zborul cu avionul, în această primă zi de noiembrie, când cețurile plutesc deasupra Europei. În cele din urmă, despărțire cu lacrimi, încurajări și... regrete. Din acest moment, reporterul îi dă cuvântul antrenorului **Bela Karoly**, care le va conduce la Paris pe cele două fete de 13 ani.

«Zborul a fost greu. Dar copiii au dormit. Asta m-a bucurat mult. Au mai trecut un test psihic. Am aterizat pe «Le Bourget». Agitația din holul aeroportului ne-a cam zăpăcit. Am cerut Nadiei și Teodorei să mă țină de mână, ca să nu ne pierdem. Am așteptat câteva minute pe cineva dintre organizatori. Nu venea nimeni. Am așteptat o jumătate de oră. În cele din urmă, am început să ne îngrijorăm. Mi-am scos treningul din valiză. L-am îmbrăcat. Mă gîndeam că literale mari de pe spate, ROMÂNIA, ar putea să atragă privirile celui care ar fi fost normal să ne aștepte.

Într-un târziu, după o oră, a venit să ne întâmpine interpretul, un bătrînel șchiop. Ne-am îmbarcat în grabă. Se făcuse târziu. Era aproape unu, iar concursul de demonstrație avea să se desfășoare în aceeași zi. După o călătorie cu peripeții, am ajuns în fața sălii «Ile des Vents». Am coborît bagajele și am dat să intrăm. Ne-au oprit oamenii de ordine. Am spus că trebuie să demonstrăm în sală. Omul de la intrare s-a uitat lung la mine: care demonstrație, și cine? Apoi m-a cercetat insistent cu privirea și a eliminat posibilitatea ca eu să fiu demonstrantul. Pe cele două fete le eliminase de mult. Ele ședeau cuminți pe valize, foarte obosite. I-am cerut cerberului să mă lase să intru în sală, ca să explic. După îndelungi lamentări, am reușit să pătrund și să-l gădesc pe interpret. Acesta mi-a spus că organizatorii ne-au repartizat pentru demonstrație în

sala de sport a unei școli catolice, unde urmează să plecăm, cu un microbuz, împreună cu gimnastele poloneze și cele bulgare. Am încercat să ripostez, dar mi-am dat seama curînd că toate acestea se întîmplă deoarece nu ne-am prezentat cu Alina Goreac, campioana României sau pentru că n-am anunțat schimbarea. Cele două nume, Nadia Comăneci și Teodora Ungureanu, nu reprezentau aproape nimic pentru organizatorii demonstrației, care aveau un termen de comparație infailibil în persoana Ludmillei Turisceva, marea campioană sovietică. În aceste condiții, m-am supus și am intrat în microbuz, trăgînd după mine valizele.

...Microbuzul înainta foarte greu. Mergeam de aproape o oră. Se făcuse cinci. Se aprindeau luminile reclamelor. Dar eu nu vedeam nimic. Doar verde și roșu. Și roșul ardea o veșnicie, oprindu-ne la toate stopurile. Într-un târziu, pe la cinci și jumătate, am ajuns în fața școlii. Cînd m-am uitat la ceas, am avut un frison. Mi-am dat seama că drumul de la sala cea mare pînă la această școală a durat o oră și jumătate. Dacă nu începeam demonstrația în câteva minute, pierdeam demonstrația cea mare, unde tot mai speram să fim, deoarece, pentru noi, scopul venirii la Paris era de a prezenta cele două fete în compania marilor gimnaste ale lumii. Din fericire, preparatiile pentru microdemonstrație n-au durat prea mult. Fetele s-au echipat în grabă, căutînd și tră-

gînd din valize maiourile și papucii. Apoi am intrat într-o sală rece, în care se aflau vreo 30 de spectatori-elevi, din cîte îmi dădeam seama, deși unii fumau. Gimnastele poloneze și bulgare n-au vrut să concureze. Aveau și dreptate. Sala era neprimitoare, podeaua era de ciment, iar saltelele de aterizare aproape că

nu existau. Cu toate acestea, Nadia și Teodora au început demonstrația cu o seriozitate care a impus. Cei 30-40 de spectatori și-au stins țigările și au urcat în tribună, impresionați și stingheriți, așa spune, de seriozitatea celor doi copii. În final au izbuc-

Ioan CHIRILĂ

Trei secunde din viața NADIEI COMĂNECI

nit aplauzele. Se scanda bis după fiecare aparat. Fetele, îmbujorate, cedau acestor insistențe. Eu, însă, mă uitam mereu la ceas. Se făcuse șase și jumătate. Simțeam că amețesc. Am rugat fetele să se echipeze cât mai repede. În cele din urmă am decis ca ele să-și tragă doar paltonul peste umeri: și ce bine avea să ne prindă, în cele din urmă, această încercare de a câștiga câteva secunde. Dar, când să ieșim din sală, trăgând iarăși valizele după noi, pentru a regăsi microbuzul, ia-l de unde nu-i... Când l-am văzut pe interpret, l-am prins de revere: **«Ce vreți să faceți cu noi? Unde e microbuzul?»** Bietul bătrinel, speriat puțin de atacul meu, a încercat să-mi explice că nu are nici o vină. Mi-am dat seama că sintem pierduți. Alături de sală era un hotel. Am alergat spre recepție. Ceva îmi spunea că acolo am să găsec o soluție... o mașină. Bătrinelul alerga și el după mine, șontic, șontic. Conversația cu recepționarul n-a avut nici un efect: **de unde mașină, de ce mașină?** Disperat, l-am rugat pe interpret să încerce un taxi. L-am spus că punem la bătaie banii pe care-i avem. Și el a reușit să telefoneze. Taxi-ul a venit după un sfert de oră. Am urcat în grabă valizele. Interpretul l-a întrebat pe șofer dacă poate ajunge într-o oră și jumătate la «Ile des Vents». Șoferul a răspuns, cu un calm profesional care mă scotea din sărite, că e foarte puțin probabil, deoarece este oră de trafic maxim la Paris. N-aveam ce face. Am pornit. Eu nu-mi găseam locul. Fetele încercau să mă calmeze. Nu vedeam nimic. Reclamele curgeau în dreapta și-n stînga. N-aveam reper. Îl zgîlțiam mereu, de umeri, pe bătrinel, care ședea în față, în dreapta șoferului. Mă uitam mereu la ceas. (Îl trecusem pe meridianul Parisului). La orele 8,35, când credeam că totul e pierdut, însoțitorul nostru mi-a arătat în zare un turn luminat: **«Acolo, la doi pași, e sala «Ile des Vents».** Intr-adevăr, în 5 minute eram acolo...

Am sărit din mașină. Am tras fetele după mine. L-am rugat pe interpret să lase valizele în hol, fără nici o obligație. Nu aveam soluție. Dar, la intrare am fost oprit. Oamenii au reînceput eterna conversație, care mă scotea din fire. Erau vreo trei. Atunci am recurs la un procedeu rugbystic. Am adunat fetele cu brațele, ca pentru linia a treia, și am pornit cu capul înainte, prin grămada spontană a cerberilor. Șocul a fost atât de neașteptat, încît oamenii nu s-au mai luat după noi, în sală. Ne-am ascuns imediat după o stivă de saltele. La megafon, vocea crainicului anunța implacabil: **«Sare Ludmila Turișceva!»**. Am fugit imediat de-a lungul sălii, spre comisia de arbitri. Am lăsat fetele dincolo de dîmbul stivei. Bătrinelul se ținea după mine, ca o

umbră. Am încercat să explic comisiei că facem parte din programul demonstrației. Am fost rețezat: **«Foile nu spun nimic!»** L-am împins în față pe interpret, ca să explice tot ce ni s-a întîmplat. În zadar. Eram atât de agitat, încît ajunsesem aproape de culoarul pe care urma să sară Turișceva. Trei oameni de ordine m-au prins de umeri și m-au tras spre tribună, culcîndu-mă la pater, ca să nu împiedic vizibilitatea celor din stalul I. Departe de tot, în capătul celălalt al sălii, Turișceva se pregătea pentru ultima săritură.

S-a făcut liniște. Îmi auzeam bătăile inimii. Trebuia să fac ceva. Mai aveam câteva secunde. Turișceva și-a luat startul. A început să alerge, ca un bolid sau, cel puțin, așa mi se părea. A urmat săritura. Nici n-am văzut-o. Au izbucnit uralele. Și scandările: **«Tu-riș-ce-va!»** Am sărit de la locul meu. Am profitat de vacarmul din sală și i-am făcut semn Nadiei să pornească. Copilul a înțeles într-o clipă. Și-a aruncat paltonul pe stiva de saltele și a luat poziție de drepti, la start. N-a observat aproape nimeni. Eram îngrozit de ceea ce s-ar putea întîmpla. Nadia nu măsurase nici un moment elanul. N-avea semne, nu cunoștea covorul. Vedea doar calul, în față. Am ridicat mîinile în sus, de parcă aș fi fost suspendat de o bară invizibilă. Sala, ocupată cu ovațiile, nu-și dădea seama ce se întîmplă cu mine și n-o vedea pe Nadia. Am așteptat două, trei secunde. Aveam nevoie de un moment de liniște, dar nu de unul definitiv. În clipa în care aplauzele au început să scadă, am tras brațele în jos, dînd startul. Nadia a pornit în alergare. Am căzut instantaneu, pe podea, ca să nu împiedic cu nimic această alergare extraordinară, pe un covor necunoscut. Am fost tentat o clipă să-mi duc palmele la ochi. Într-o fracțiune de secundă urma bătaia. Și apoi, celebrul salt **«Tsukahara»**, peste un cal necunoscut, dincolo de care se afla o saltea necunoscută sau abisul. În momentul desprinderii, în sală nu s-a mai auzit nici un zgomot. A urmat, poate, cea mai frumoasă «Tsukahara» din cariera Nadiei, cu o aterizare încremenită, ca de bronz statuar. În acel moment, sala a izbucnit în delir. Turișceva, care se îndrepta spre locul de start, împărțind zîmbete spre partea opusă culoarului de săritură, a întors capul, uimită de această nouă izbucnire a sălii. Ea și-a dat seama, cu un al șaselea simț, de cele întîmplate. Nadia se întorcea spre locul de start, oarecum stîngherită. Sala continua să ovaționeze. Publicul vocifera, vrînd să afle numele săritoarei. Crainicul era în dificultate. Făcea semne spre juriu. Am alergat spre interpret. L-am împins spre microfon. Și astfel a început cea mai bizară prezentare a unui campion. Cuvintele se succedau fără logică, disparate: **«O gimnastă din**

România». **«A sărit Tsukahara»**... **«Nu e campioana României».** **«Vă rog să scuzați absența din program».** **«Are 13 ani!»**. (Rumoare persistentă). La un moment dat, interpretul a început să strige, el însuși, în microfon, alte detalii din viața Nadiei, pe care le culesese în faimoasa noastră călătorie spre școala catolică... Sala s-a potolit cu mare greutate. Începuseră exercițiile la paralele. Turișceva s-a apropiat de comisia de organizare și s-a arătat surprinsă de faptul că săritura ei n-a fost ultima, așa cum prevedea programul. Membrii comisiei i-au răspuns că nu știu ce s-a întîmplat și că vor cerceta. Între timp, Nadia a început să se încălzească, aproape din instinct, deoarece nu știa dacă va continua demonstrația. Îmi dădeam seama că trebuie să se întîmple iarăși ceva neobișnuit. Unul din organizatori m-a identificat și a venit glonț spre mine. A urmat o conversație nu tocmai prietenească, în care el invoca principiul programului, iar eu invocam voiajul nostru de aproape 3 000 de kilometri, pentru a prezenta unei săli pariziene pe reprezentantele gimnasticii românești. Interpretul făcea mereu legătura, încercînd să atenueze dialogul. Între timp, n-o scăpam din priviri pe Nadia. Apoi, pe neașteptate, într-un moment de respiro, i-am dat un nou start, pentru paralele. Copilul a simțit din nou tot ce se întîmplă și a plonjat spre paralele. Mișcarea a fost atât de neașteptată, încît toate gimnastele din jur s-au oprit ca într-un stop-cadru. În sală s-a făcut brusc liniște. Exercițiul a atins, cred eu, perfecțiunea. Sala a izbucnit în urale. Nadia s-a retras grăbită spre stiva unde se afla Teodora, care nu mai pricepea nimic.

M-am apropiat de Nadia. Era foarte calmă. Continua să facă mișcări spontane, convinsă parcă de faptul că nimic nu s-a încheiat. L-am spus că organizatorii nu mai acceptă această demonstrație pe furiș. Nadia nu mi-a răspuns, dar a continuat să danseze.

A început demonstrația la birnă. Am urmărit-o cu atenție. Așteptam apariția Turișcevei. Un gînd de nebulie îmi frămînta creierul. Turișceva a urcat pe birnă, măjestuoasă, din nou sigură de sine. Demonstrația a fost urmărită în tăcere. Ludmila a avut un exercițiu de mare efect. Nu mai aveam de pierdut nici măcar o fracțiune de secundă. Am strigat spre Nadia: **«Te-ai dus!»**. Și fetița a pornit, cîmpulțată, aruncîndu-se literalmente pe birnă. Ceea ce a urmat e greu de reprodus, pulsul meu atinsese limita lui 200. Doream un singur lucru: să nu se întîmple ceva pînă la încheierea exercițiului. Și dorința mi-a fost îndeplinită. Sala a tăcut din nou, ca în fața unui spectacol extraordinar. Și pentru a treia oară, în această «sală a furtunilor», a izbucnit uraganul aplauzelor. Teodora țopăia de bucurie, ca «Judy» din «Daktari», filmul pentru copii. Eu mă închisesem în mine, înfricoșat puțin la ceea ce avea

să se întîmple. Dar nu s-a întîmplat nimic.

Pe neașteptate, președintele comisiei de organizare a devenit mai calm și a început să-mi zîmbească. Îmi dădeam seama că aveam dreptul să participăm la sol și că publicul, care o însoțea încă cu aplauze pe Nadia, așteaptă acest lucru.

A început solul. Eram din nou în criză de timp. Îmi dădeam seama că e momentul cel mai greu, deși cearta cu organizatorii s-a încheiat. Benzile de muzică pentru solul Nadiei și al Teodorei erau undeva în valiză. Iar valiza era în hol, aruncată. Pe interpret nu-l mai găseam. Dădea interviuri curioșilor. Aș fi putut, poate, apela la pianista care cînta pentru gimnastele franceze, dar îmi dădeam seama că nu are sens. Pianista, oricît de versată, nu ar fi putut însoți solul exuberant al Nadiei. Eram în mare încurcătură, cu atât mai mult cu cît publicul aștepta acum totul de la Nadia. Ce era de făcut? M-am uitat spre cele două fete, așteptînd, parcă, un răspuns. Dar răspunsul n-a venit. Nadia urmărea cu o atenție exagerată arhitectura elegantă a sălii. Am privit și eu cupola, și parcă m-am destins. Și iată că de acolo mi-a venit o idee. **«Ce-ar fi să ofer un supliment neobișnuit, în afara solului clasic?»** Am apropiat fetele, ca la un taimaut de baschet. Am ingenunchiat, ca să mă aflu la înălțimea lor. Le-am spus: **«Nadia, Teodora, vom face un exercițiu «în două», ca în oglindă. Fără muzică. Fără comenzi. Trebuie să vă «simțiți» una pe alta, să vă înțelegeți din priviri. O să începeți cu Rondă flick flack 720 ... O să continuați cu un salt înapoi, urmat de... și așa mai departe».** Le-am dat o suită de șapte exerciții. N-a fost nevoie să repet seria. Nadia și Teodora trăiau cu febrilitate momentul, înregistrînd totul ca pe o bandă magnetică. Le-am împins spre saltea. Și-au luat locurile, în colțuri. Publicul a amuțit din nou. Toate celelalte gimnaste păreau mici statui aruncate prin sală. Nimeni nu-și dădea seama ce va urma. Așa a început demonstrația «în două», ca în oglindă, cu depărtări și apropieri, care au ieșit matematic, în mare viteză, de parcă ar fi fost un trucaj cinematografic. Aplauzele au început cu mult înaintea finalului. Mi-am șters, pe furiș, o lacrimă. Dar nu pentru că solul oferea publicului parizian un exercițiu fără precedent, ci pentru că mă gîndeam la cele trei secunde din viața Nadiei, cînd a pornit la atac, ca într-o bătălie, pentru a învinge cel mai înalt munte din lume, **Tsukahara**. În aceste trei secunde, Nadia a reușit o mare victorie, dînd, de fapt, definiția talentului. Alte 999 de gimnaste n-ar fi pornit la atac, chiar dacă urletul neauzit al antrenorului i-ar fi schimonosit și mai mult fața.

În seara aceea, Nadia Comăneci a cîștigat, de fapt, titlul european, de la Skien, cu 6 luni înainte de disputarea lui...

2 NĂSTASE ACELAȘI COPIL PUS PE ȘOTII...

Se pregătește să-și sărbătorească zece ani de tenis internațional și a 101-a partidă pentru echipa țării, în Cupa Davis. El, jucătorul român care a urcat cel mai sus în lumea «sportului alb». Și, probabil, în cea a tuturor sporturilor.

N-avem intenția să vi-l prezentăm, în aceste rânduri, pe Ilie Năstase. Îi cunoaște palmaresul, aproape pe de rost, orice copil de școală. Iar dacă ar fi să-i alegem cele mai mari victorii, dintre atâtea multe, vom fi corecți cu siguranță de suporterii săi fanatici, pentru care fiecare meci câștigat a fost o sărbătoare. Nici nu avem o statistică globală a tuturor acestora. Într-un deceniu întreg, s-au petrecut atâtea și hîrtia nu le-a putut strînge pe toate.

Dar așa cum Everestul, Karakorum și Nanga se înalță uriași deasupra lanțului de munți ai Himalayei, există și în cariera acestui sportiv piscuri ce urcă maiestuos spre înălțimi. Cine ar putea uita? Forest Hills '72, Roland Garros '73, două Mari Premii FILT, patru Masters-uri, trei finale ale Cupei Davis...

Suprema măiestrie a unui tenisman nu se măsoară prin titluri mondiale. Ele n-au fost instituite în mod oficial, din păcate. Sau poate, din fericire. Fiindcă astfel putem avea o imagine mai fidelă a superiorității unui campion. Nu cea exprimată prin forma de o zi, sau o săptămînă, ci aceea înregistrată pe distanța unui sezon întreg, sau a mai multora. Bob Beamon n-a mai sărit niciodată 8,90 — cum i-a reușit într-o după-amiază a Olimpiadei mexicane. Iar «11»-le lui Fritz Walter, în finala de la Berna, a înțilnit marea victorie doar într-un moment de conjunctură.

Da, Ilie Năstase a fost «campionul campionilor» și nu pentru o singură clipă. De-ar fi să credem doar ce a dictat computerul IBM căruia, la finele lui 1973, i se încredința misiunea de a alege între el și John Newcombe, pentru primul loc în tenisul mondial. S-au pus toate rezultatele amîndurora în calculator și acesta a indicat incontestabil: nr. 1 — Năstase!

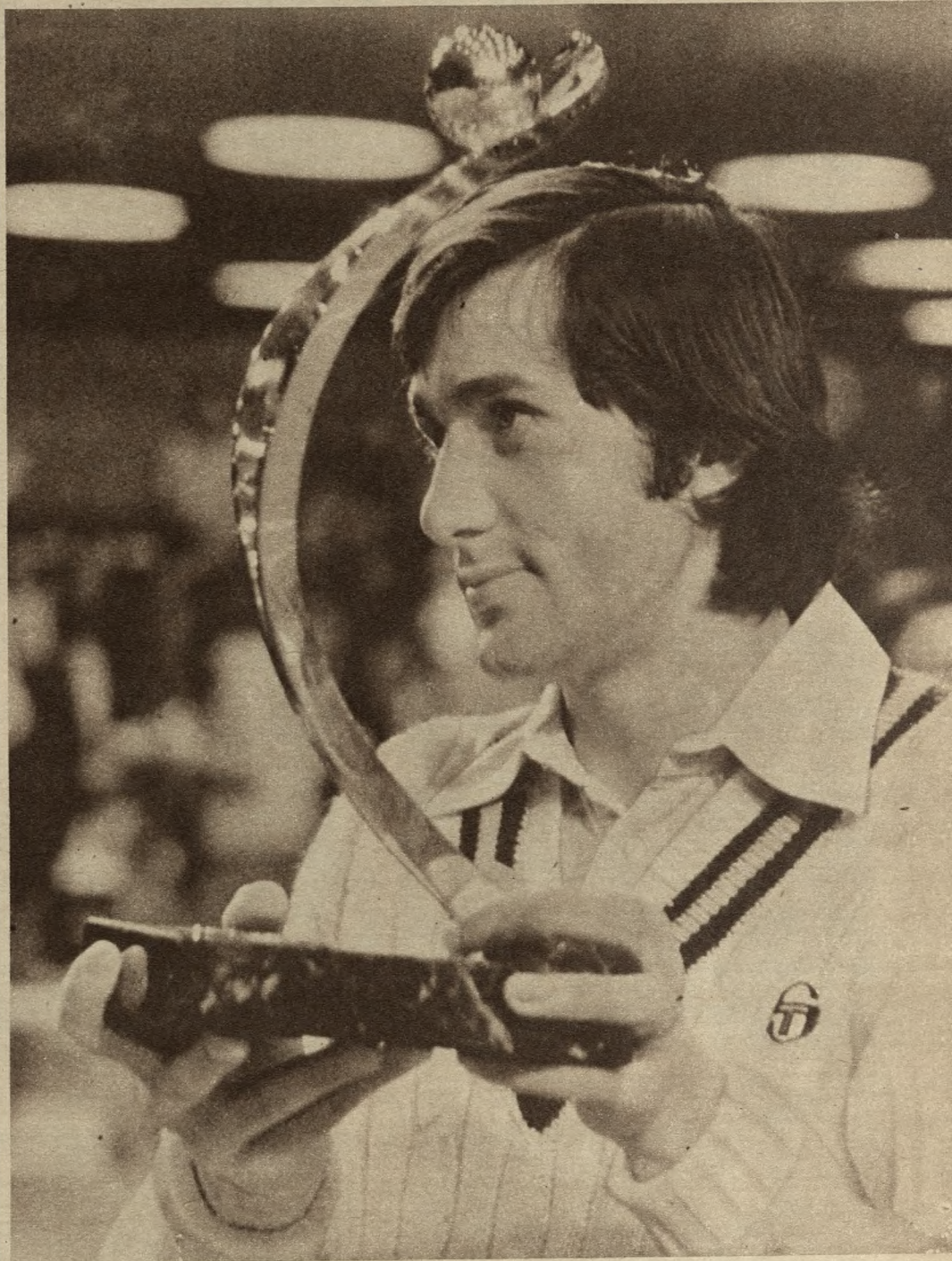
De fapt, n-aveam nevoie de ajutorul calculatorului electronic pentru a stabili acest adevăr. Ilie Năstase n-a strălucit pe firmamentul sportului cu racheta numai prin performanță. Mai mult, am spune, prin calitatea jocului său. Care rămîne unic. Din nou, explicațiile ar fi de prisos. Fiindcă arta — căci artă a tenisului este — nu se poate explica.

Curios, el va intra în galeria «celor mari» fără două puncte de referință care pentru scolastici tenisului par obligatorii. Năstase n-a câștigat Wimbledon-ul, nici n-a putut păstra acasă «Cupa». Dar în istoria celui mai prestigios turneu de tenis — scrisă de penele autorizate — se spune clar: «cea mai frumoasă finală de la Wimbledon a jucat-o Năstase cu Smith» (Lance Tingay — «World of tennis» 1972). Ceea ce este, poate, mai mult decît o victorie. Atunci, în acel joc de neuitat, i-a lipsit o singură minge pentru a cuceri laurii cei mai doriți de un tenisman. Și a mai dat trei bătălii memorabile, pentru care numele îi rămîne gravat pentru totdeauna — alături de acela al lui Ion Țiriac — pe argintul «Salatierii».

Un alt uriaș al tenisului, australianul Ken Rosewall, n-a gustat nici el din cupa învingătorilor de la Wimbledon. Jocul lui Rosewall stă fixat pe kinograme în toate manualele. Cel al lui Năstase de asemenea. Îi apropie pe cei doi aceste trăsături comune.

Ceea ce are cu totul deosebit Ilie Năstase, este altceva. Faptul că i-a plăcut totdeauna «să joace» tenis. Bucuria unei mingi năstrușnic trecută peste fileu i-a fost mai dragă decît orice scor și meci câștigat. A rămas pînă azi același copil pus pe șotii cu racheta, zbeuguindu-se pe zgura prăfuită a Progresului. Aceeași pe care abia la două sezoane după debut își permitea să marcheze un 6-0 în fața lui Santana.

Am creionat aici doar cîteva amintiri din cele atît de multe, pe care ni le-a dăruit, într-un deceniu de tenis, Ilie Năstase. Scadență jubiliară, dar care ne umple inimile de nostalgie. Acum cînd, ridicînd în fața tribunelor extaziate al 4-lea său trofeu Masters, tot el ne spune că va fi probabil, ultimul. Cît am dori să fie doar o declarație de campion alintat, care vrea să se retragă în plină glorie. Dar revine mereu, acolo unde îl cheamă marile întreceri și toți cei ce-l îndrăgesc.

Trofeul Masters, cucerit de 4 ori în 5 ediții — un «record»!

Campionii între ei (1966-75)

	LAYER	NĂSTASE	CONNORS	NEWCOMBE	BORG	ROSEWALL	ASHE	VILAS	SMITH	OKKER	KODES	ORANTES	SCOR	%
LAYER	5	2-3	0-2	12-5	2-3	19-6	17-3	0-1	9-8	18-3	4-3	1-0	84-37	69,4
NĂSTASE	3-2	5	12-6	4-1	7-4	1-4	5-5	2-4	8-7	8-9	12-8	17-8	79-58	57,6
CONNORS	2-0	6-12	5	1-2	1-1	2-1	2-1	0-0	4-4	5-2	3-0	6-1	32-24	57,1
NEWCOMBE	5-12	1-4	2-1	5	2-0	9-12	14-6	0-1	11-4	14-12	5-2	2-1	65-55	54,1
BORG	3-2	4-7	1-1	0-2	5	1-0	9-12	9-4	1-1	2-2	3-2	4-3	37-36	50,6
ROSEWALL	6-19	4-1	1-2	12-9	0-1	5	12-6	0-0	4-2	4-4	3-1	0-1	46-46	50,0
ASHE	3-17	5-5	1-2	6-14	12-9	6-12	5	4-0	8-8	22-8	5-3	5-5	77-83	48,1
VILAS	1-0	4-2	0-0	1-0	4-9	0-0	0-4	5	0-0	1-1	3-1	3-2	17-19	47,2
SMITH	8-9	7-8	4-4	4-11	1-1	2-4	8-8	0-0	5	2-4	7-6	4-1	47-56	45,6
OKKER	3-18	9-8	2-5	12-14	2-2	4-4	8-22	1-1	4-2	5	8-2	4-1	57-79	41,9
KODES	3-4	8-12	0-3	2-5	2-3	1-3	9-5	1-3	6-7	2-8	5	3-3	31-56	35,6
ORANTES	0-1	8-17	1-6	1-2	3-4	1-0	5-5	2-3	1-4	1-4	3-3	5	26-49	34,6

3

ECATERINA STAHL și cifra 10

După ce cu un deceniu în urmă, la Rotterdam, Ecaterina Stahl dobîndea titlul mondial de tineret, în acest an, la Budapesta, ea s-a dovedit a fi cea mai bună floretistă a lumii. Iată-o pe treapta cea mai înaltă a podiumului campionatelor mondiale, încadrată de sovietica Olga Kniazeva și reprezentanta Ungariei Ildiko Bobis.

Între adulație și negație în sport e, prea des, un drum nefiresc de scurt. Și dacă martorului anonim din tribună, care se identifică cu supporterul, i se mai poate găsi circumstanța atenuantă a satisfacției sau insatisfacției de moment, sub impulsul căreia aprobă sau respinge fără rezerve, specialistului din arenă nu-sint permise asemenea poziții extreme, lipsite de un fundament științific. Ceea ce nu înseamnă, însă, că ele nu apar în procesul pregătirii, uneori chiar în preajma unor mari competiții.

Nu mai constituie de mult un secret pentru nimeni, de exemplu, faptul că Lia Manoliu, multipla campioană a României, acea atletă de excepție, a fost înaintea Jocurilor Olimpice din Mexic la un pas de a... rata selecția. Nu datorită unei vizibile scăderi de formă, ci a unor opinii «tehnice», din umbră, care pronosticau un insucces. Răspunsul cunoscutei discobole a fost o muncă titanică de autodepășire, abstrasă publicității și incununată, la a șasea participare la J.O., cu medalia de aur!

Pe o traiectorie asemănătoare s-a înscris și participarea Ecaterinei Stahl la Campionatele Mondiale de scrimă din acest an, de la Budapesta. Modestă, dar pe deplin conștientă de valoarea sa, ambiționată de

scepticismul cu care, nu de puține ori, se vedea confruntată («noul val» se voia «pulsat» peste albia devenirii sale firești), luptînd cu ea însăși pentru a trece peste o perioadă mai puțin fastă a capacității fizice (și cît de omenească este strădania neștiută a performerului pentru conservarea puterii sale competitive, împotriva forțelor ce o erodează!), Ecaterina Stahl a revenit încet, dar sigur, în prima linie a floretei feminine. Proces nespectaculos, dar încheiat, surprinzător pentru unii, cu titlul de campioană a lumii. Surprinzător, însă, numai pentru cei care, nefiind prezenți în acea seară de iulie, la Palatul sporturilor de la «Nepstadion», n-au putut să-și dea seama că pe planșa finalei de floretă feminină nu exista nici un «outsider» și că într-o dispută pe «muchie de cuțit» (primul care a cedat a fost... arbitrul Malacarne!) singurul sediment de echilibru se afla în posesia Ecaterinei Stahl.

De unde acest sediment? «Au fost luni de refuzuri și promisiuni, speranțe și disperări, în care obsedant revenea cifra 10, adică intervalul de timp (ani), care trecuse de cînd, adolescență fiind, urcasem pe cea mai înaltă treaptă a «mondialelor» de tineret — ne mărturisește Ecaterina Stahl. «La în-

cheierea bilanțului unui deceniu în marea performanță — mă întrebam — voi avea motive de a mă ancora în viitor, sau doar în amintiri?» Pentru mine, Budapesta însemna Montrealul. Adică viitorul, adică marea încercare. În ultimul act al probei de la Budapesta nu se mai afla decît o singură trăgătoare dintre cele șase finaliste ale floretei olimpice de la München '72: Ildiko Bobis. Cea care deținea, de altfel, titlul suprem, obținut la Grenoble în 1974, reprezentată, ca și mine, a «vechii gărzi». Și «vechea gardă» nu s-a predat. Am intrat în finala probei. Puteam să mă ancoroz, deci, în viitorul apropiat, care însemna Jocurile Olimpice. Îmi cîștigasem acest drept, ceea ce mi-a dat o mare liniște sufletească. Acesta a fost sedimentul la care v-ați referit dumneavoastră».

În finala de la Budapesta, Ecaterina Stahl a intrat eliberată de incertitudini. Și ceea ce acumulasă ea într-un deceniu pe planșele lumii a ieșit dintr-odată la lumina mării performanțe.

Paul SLĂVESCU

O STEA A BOXULUI

În ultimii ani, **Simion Cuțov** a devenit vedeta nr. 1 a boxului românesc. Din 1972, când a cucerit titlul de campion european de tineret, el nu a fost învins în nici o mare competiție continentală, devenind campionul Europei la seniori în 1973, la Belgrad, păstrându-și titlul și anul acesta, la Katowice. Dacă ar fi reușit mai mult decât o medalie de... argint la campionatele mondiale de la Havana; atunci Simion Cuțov ar fi fost unul dintre marii performeri ai boxului amator. Uneori, o asemenea serie de succese duce la înfumurare. Simion Cuțov a rămas, însă, același băiat modest și simpatic pe care l-am cunoscut cu câțiva ani în urmă, când nu era decât o speranță...

L-am întâlnit în ziua în care ziarele anunțau victoria lui Ilie Năstase în «Masters»:

—Ce mai faci Simioane, câte kilograme mai ai?

Știu că îi place să mănince și face mari eforturi să nu se îngrășe. Îmi răspunde surzind:

—Nici o grijă. Când mă voi urca pe un cântar... oficial, tot 60 kg!

—Ce spui de Năstase?

—M-am bucurat că a ieșit așa cum mă așteptam. Cred că Năstase este ca mine. Plăcerea de a juca îl face să uite miza mare. Și atunci, ori ești magnific, ca el, ori faci greșeli de neiertat ca mine. N-am să uit niciodată finala mea cu Solomin, la «mondiale». Am vrut să mă joc puțin cu el, dar boxul nu e tenis și... Dar va fi și un Montreal...

—Te gîndești la revanșă?

—Nu ești sportiv adevărat dacă, după ce ai

Un fost medaliat olimpic, antrenorul emerit Constantin Dumitrescu, și elevul său Simion Cuțov, candidat și el la un loc pe podiumul J.O.

fost învins, nu te gîndești la revanșă.

—Ești socotit boxerul român cu cele mai multe șanse la J.O....

—Eu sînt un ambițios și poate mai am și alte calități. Dar, la ora actuală, cel mai tehnic dintre noi este Mircea Simon. E de necrezut ce a putut să facă nea Costică Nour din el. Știți că în sală la noi, la Dinamo, nea Costică dă premiu o prăjitură celui care poate să-l lovească pe Simon în plin?

—Și cam cîte prăjituri cumpără în fiecare zi?

—Nu prea cumpără. Simon parează senzațional. Va fi o mare surpriză pentru «grii» la J.O. Are niște reflexe asemănătoare celor ale... Nadiei Comăneci.

—Îți place Nadia?

—Am văzut-o la televizor. M-a uluit. Parcă e făcută numai din arcuri de oțel. Nu aș putea să fac ce face ea nici dacă m-aș antrena zece ani. Am să-i spun asta în avionul spre Montreal.

—Ești sigur că vei avea un loc în delegația noastră olimpică?

—Nu sînt sigur, dar sper. Unui boxer i se pot întîmpla multe. Am auzit că pentru J.O. de la Tokio în echipa americană, la categoria grea, era titularizat Buster Mathis. Dar numai cu cîteva zile înainte de plecare și-a fracturat mina la un antrenament și a fost înlocuit cu Joe Frazier... Voi avea grijă să nu mi se întîmple ceva asemănător. În rest, totul depinde de felul în care mă voi pregăti. Și sînt hotărît să trag tare. Mi-a povestit Calistrat că turneul olimpic nu e o joacă...

—Apropos, fratele tău ce mai face?

—Ca și mine. Se antrenează. Vrem să fim amîndoi la J.O. Când are timp liber, își omoară Skodița. Conduce bine. În ultima vreme, însă, a avut de învățat pentru examenele de la I.E.F.S.

—Tu ce faci cu școala?

—Îmi termin liceul la fără frecvență. Învăț și eu. Mai greu cu chimia. Un examen la chimie mi se pare mai dificil decât un meci cu Tomczyk sau cu Solomin. Dar mă descurc eu...

—Ești tot timpul numai cu gîndul la Tomczyk și Solomin...

—Și dacă ar fi numai ei. Dar, așa cum vă spuneam mă voi descurca eu...

—Ce îți dorești pentru 1976?

—Asta-i bună! Vreți să vă vorbesc din nou de Solomin, Tomczyk și ceilalți?

—Nu. Am înțeles. Îți urez mult succes!

Prea vorbărează n-a fost ea niciodată. Am purtat și acum o convorbire populară, cu puține cuvinte, care ne-a plimbat din comuna Pecinișca, de pe malul Cernei, pînă la Calcutta în delta Gangelui, traversînd paralele și meridiane, pe itinerariul unei glorioase cariere. O singură dată și-a ieșit din rezerva verbală, atunci cînd am abordat perspectiva, poate nedelicat, cu tonul de regret convenit unui abandon prezumtiv. Atunci i s-au înflăcărat ochii, deobicei limpezi, și

meu mobilitatea este esențială. Reflexele și puterea de concentrare devin inutile fără temelia unui excelent joc de picioare».

Discuția cu Maria Alexandru — însăilată cu elemente de pe vremea cînd se numea Goloșența (un nume frumos din Plugova Carașului) și pînă în zilele acestea, cînd se regăsește clasată printre frunții sportului românesc — are privilegiul de a se putea lipsi de documente statistice. Nu că n-ar fi nevoie, dar memoria interlocu-

în 1975. Și nu-s date chiar puține de memorat, pentru că Maria Alexandru a urcat de 13 ori pe podiumul campionatelor mondiale și de 15 ori pe cel al competiției continentale, recoltînd astfel 28 prețioase medalii: 6 de aur, 9 de argint și 13 de bronz! Recunoașteți că numai pentru atîta și e nevoie de o bună memorie! Fără a mai pune la socoteală numele atîtor și atîtor adversare și parteneri. Mai ales parteneri, de vreme ce în palmaresul ei succesele la probele de dublu precumpănesc.

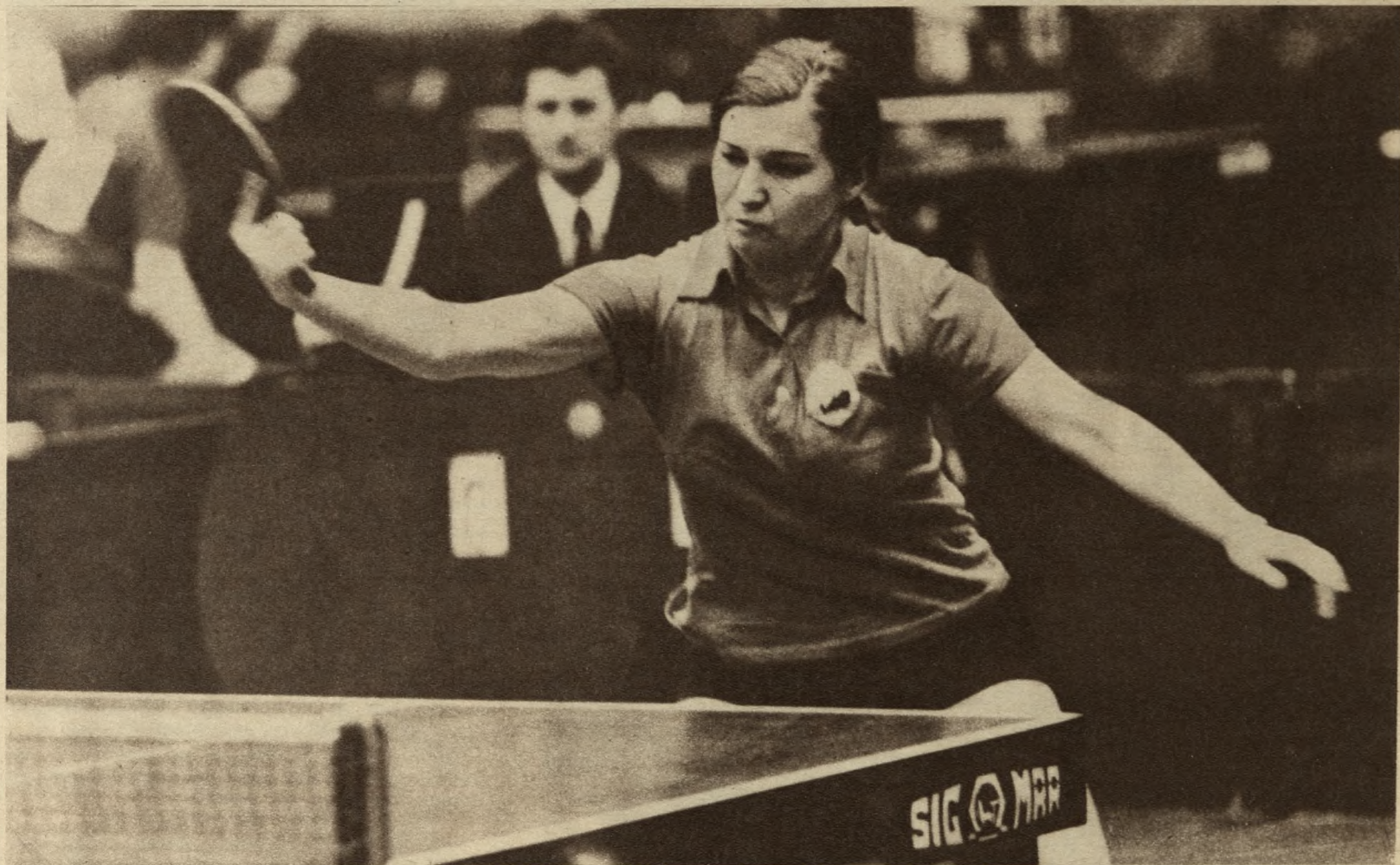
Care din cele 3 titluri mondiale la dublu fete îi e cel mai drag? — am întreat-o. «Fără nici o îndoială, primul, cel

plin, a fost aceea din 1961...»

Cu un palmares de mare întindere (de 12 ori campioană a țării), dînd o probă de excepțională longevitate, maestra emerită a sportului Maria Alexandru poate fi considerată și campioana fidelității: **de 23 de ani membră a aceluiași club bucureștean «Progresul»** (în cadrul căruia a obținut calitatea de antrenor de categoria întâi); a avut doar doi antrenori cu adevărat — pe **Farkas Paneth**, în timpul junioratului, și pe **Ella Constantinescu** după ce, împreună, ocupaseră locul 2 la dublu-fete, în 1964, la campionatele europene de la Malmö; în sfîrșit, în 25 de ani n-a

5 MARIA ALEXANDRU

în ofensivă

nu a răspuns, ci a atacat: «**De ce sînt mereu întreată: ce voi face la anul? E doar logic: voi juca tenis de masă și încă cu pretenții la performanță. Aluzia la faptul că împlinesc zilele acestea (n.n. la 30 decembrie) 36 de ani ar trebui mai curînd să spună oricui că sînt o jucătoare cu experiență, iar la asemenea avantaj e și păcat să renunți de bunăvoie! Firește, cit mă vor ține picioarele, deoarece pentru un apărător de tipul**

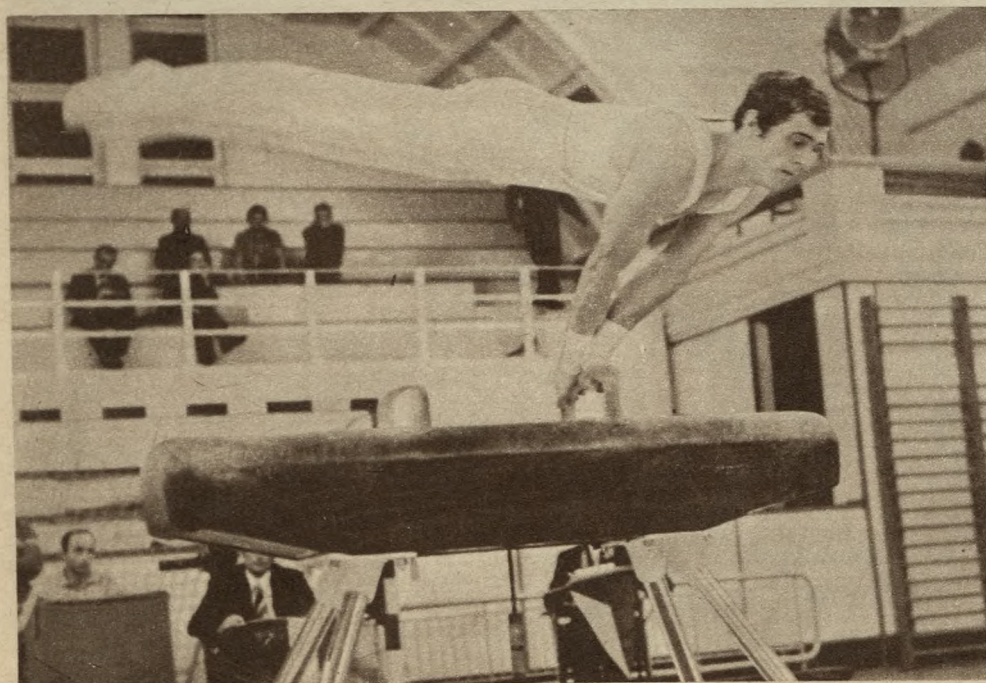
toarei — exersată într-un sport în care cel puțin jumătatea timpului se consacră numărătoareil — este prodigioasă. Ea poate evoca cu precizie orice eveniment dintr-o carieră care acoperă un sfert de veac, de pe vremea cînd tenismanul Gică Cobzuc aducea de mină, de la Băile Herculane la București, o fetiță de 12 ani, aflată în vacanță, ce părea să aibă oarecare talent la «ping-pong», și pînă la cel de al treilea titlu mondial la dublu-fete, cucerit

din 1961, cîștigat împreună cu Geta Pitică, la Pekin. Am mai fost victorioasă de două ori, la Sarajevo în 1973 (cu japoneza Miho Hamada) și la Calcutta, anul acesta (cu altă japoneză, Shoko Takahashi), ba am mai împărțit o dată medaliile de bronz, în 1957, și cu scoțiana Helen Elliot, dar de fiecare dată m-am socotit cîștigătoare doar pe jumătate. Singura victorie pe care am simțit-o a noastră, românească pe de-

folosit decît două paletе, ultima fiind bivalentă — cu cauciuc normal zimțat pe o parte și «antitopspin» pe cealaltă.

Despre viitorul tenisului de masă crede că va fi marcat tot mai mult (cel puțin la băieți) de calitățile acrobaticе. În consecință, de partea cui va fi avantajul? Răspunsul e demn de un mare campion: «**Apărător sau atacant, e indiferent. Important e să știi bine ceea ce știi!**»

Victor BĂNCIULESCU

pentru a doua oară printre laureați

După ce în 1974 se afla în fruntea listei laureaților sportivi ai anului (succesul datorându-se titlului de campion mondial la inele cucerit la Varna), **Dan Grecu** se menține și în 1975 printre cei mai buni sportivi ai țării, medalia de aur obținută la Berna, în cadrul campionatelor europene, fiind doar unul din prețioasele trofee intrate în panoplia multiplului nostru campion în cursul acestui an.

Într-adevăr, 1975 a fost un an bogat în rezultate prestigioase pentru cel mai bun gimnast al României. În afara succesului repurtat la campionatele europene, el și-a adăugat pe cartea de vizită, un nou titlu de campion absolut al țării, s-a clasat pe primul loc la Dinamoviada de gimnastică și a condus cu autoritate echipa României în multe întreceri internaționale. Cu o seriozitate și meticulozitate care îi sînt proprii, Dan Grecu s-a pregătit temeinic pentru toate competițiile de anvergură ale acestui an, socotind că doar titlul de campion al lumii nu-i poate aduce automat și alte succese. Ceea ce ni se pare important de subliniat e faptul că, în acest an, în lupta directă de la campionatele europene, gimnastul român s-a detașat net de principalul său adversar de la campionatele mondiale din 1974, Nikolai Andrianov, cu care împărțise atunci laurii la inele. Mai mult chiar, 1975 ne-a adus și un alt motiv de satisfacție: deplina afirmare internațională la inele și a unui alt gimnast român, **Mihai Bors**, care — după ocuparea locului 5 la campionatele mondiale de la Varna — a obținut anul acesta o prețioasă medalie de argint la «europenele» de la Berna, întărind și mai mult convingerea specialiștilor că inelele constituie **aparatură forte** al gimnaștilor români.

În ceea ce-l privește pe Dan Grecu, începînd din 1973, an în care obține «argintul» la «europenele» de la Grenoble și titlul de campion mondial universitar la Moscova, el se dovedește de o remarcabilă constanță în repurtarea unor performanțe prestigioase la inele, rezultat al talentului său incontestabil, al deplinei sale maturizări sportive, al muncii pasionate și conștiințioase depuse la antrenamente pentru continua creștere a măiestriei sale. Pe deplin convins că este mult mai greu de a-și apăra o poziție decît de a o cuceri, Dan Grecu, împreună cu antrenorul său, **Mircea Bădulescu**, a operat numeroase schimbări în exercițiul pe care îl va prezenta la viitoarele mari întreceri. Cea mai importantă ni se pare noua coborîre din finalul exercițiului, așa-numitul element **Tsukahara**, pe care Dan Grecu l-a executat cu deplin succes în mai multe întâlniri internaționale. E un semn că în perioada următoare această mișcare va putea fi din ce în ce mai bine executată, astfel încît să constituie unul din atu-urile campionului mondial și european la J.O. de la Montreal. De asemenea, Dan Grecu și specialiștii cu care colaborează își îndreaptă atenția cu prioritate spre perfecționarea amplitudinii execuției sale, pentru realizarea unei mari siguranțe atît a elementelor de forță, cît și a celor de elan, urmărindu-se — în ultimă instanță — o creștere considerabilă a virtuozității sale.

Un proiect mai vechi al lui Dan Grecu, care începe să prindă contur, este acela de a obține rezultate bune și la alte aparate. Unele dintre concursurile anului 1975, ni l-au arătat pe campionul nostru capabil să se impună și la individual compus, primul dintre aparatele la care el are exerciții de valoare internațională fiind paralelele.

Constantin MACOVEI

MARIANA

SUMAN
„optsutista“
așteptată
pe podium

Deși în bilanțul mondial al anului 1975 în cursa de 800 m **Mariana Suman** (C.A. Roman) deține poziția a doua cu 1:59,73 (Morgunova—U.R.S.S. 1:59,4... Dubois—Franța 1:59,87, Tomova—Bulgaria 2:00,10, Saunders—Canada 2:00,1, Jackson—S.U.A. și Klapezynski—R.D.G. 2:00,3, Cechlanova—Cehoslovacia 2:00,4 etc), după opinia noastră (și nu numai a noastră) recordmana României poate fi considerată, fără nici o exagerare, drept cea mai bună alergătoare din lume pe distanța celor două ture de stadion. Cîteva argumente...

Mai întii, rezultatul ei, înregistrat electric pe stadionul din Montreal, este la 3 zecimi de secundă de cel al Ninei Morgunova, lidera din 1975 a alergătoarelor pe 800 m. În acest sezon, Mariana s-a întâlnit cu Morgunova într-o singură cursă, la Nisa, în finala «Cupei Europei». Cursa a fost câștigată de Suman (2:00,6) înaintea unui buchet de redutabile alergătoare între care rețineți, **Nina Morgunova** (locul IV cu 2:01,5), **Liliana Tomova** (locul III cu 2:01,1) și **Ulrika Klapezynski** (locul II 2:00,7). Morgunova a fost întrecută la Nisa cu aproape o secundă, iar Klapezynski cu o zecime. (Atleta din R.D. Germană, Klapezynski, a fost una dintre cele două alergătoare care au izbutit s-o învingă pe Mariana în anul preolimpic).

La 21 iunie, la Dresda, cu prilejul meciului R.D. Germană—România, la primul său concurs internațional din acest an, Suman încă nu-și cunoaște posibilitățile și greșește tactic atacînd prea tîrziu. Klapezynski (2:00,5) nu mai poate fi ajunsă

de Suman (2:01,4), în ciuda efortului intens al campioanei noastre. Pe parcursul anului, în atîtea și atîtea curse, greșeala o mai pîndește pe Mariana doar o dată. La Jocurile Balcanice de la București, în fața publicului propriu, Suman trece la conducerea cursei imediat după start. În spatele său... două umbre: recordmana lumii Svetla Zlateva și **Nikolina Stereva**. Uzîndu-și forțele la conducerea cursei, Suman nu mai are resurse să reziste finisului impetuos al Sterevei. Curios, ca și la Dresda, învingătoarea și învinsa realizează aceleași rezultate: 2:00,5 și, respectiv 2:01,4.

Deci, cu excepția acestor două înfrîngeri, în rest bilanțul preolimpic al Mariane Suman este ornat numai cu succese. Cele mai importante, indiscutabile, victoria din concursul preolimpic de la Montreal (cu acest prilej Mariana Suman a fost desemnată drept cea mai valoroasă concurentă a competiției atletice!) și cea din finala Cupei Europei, de la Nisa. În bilanțul amintit mai figurează victorii la Budapesta (semifinala Cupei Europei—2:00,2), Zürich (2:00,57), Berlinul Occidental (2:02,4), Heidenheim (2:02,9) și Niederlom (2:05,2). Acestora li se cer adăugate cele trei victorii la campionatele țării (100 m—11,5!, 800 m—2:03,3 și 4 × 400 m—3:45,5).

Mariana Suman are față de adversarele sale potențiale, în lupta pentru o medalie olimpică, avantajul—care poate fi hotărîtor—al unei viteze superioare pe 100 m, pe 400 m și pe 600 m. În condițiile tacticii celei mai bune, acest avantaj poate avea la Montreal un rol decisiv!

Texte: Romeo VILARA

NATALIA ANDREI

un obiectiv
îndrăzneț
pentru
MONTREAL

Se spune că între o cursă de 1500 m în aer liber și una pe teren acoperit nu există nici un fel de apropiere, nici o asemănare, în afara distanței de alergat, a concurenților și, eventual, a cronometrilor. Deși măsoară tot 1500 m, o cursă în sală este cu totul altceva decât una desfășurată pe stadion. Deosebirile esențiale sînt determinate de lungimea pistelor «indoor» (mai puțin de 200 m), de microclimatul specific sălilor, de înclinarea turnantelor de lemn etc.

În martie, la Katowice, cînd s-a prezentat la startul cursei de 1500 m, la campionatele europene, **Natalia Andrei** (Universitatea Craiova) nu știa mare lucru despre o cursă pe teren acoperit, chiar dacă cu puțină vreme mai înainte participase la un concurs de sală la Sofia, unde realizase un rezultat de peste 4:20,0. În sala «Ronda» din Katowice, Natalia Andrei surprinsă, poate, de startul în trombă al adversarelor rămîne să încheie plutonul finalisteilor. În această situație în care s-a aflat pînă la jumătatea distanței, nimeni nu-i mai acorda vreo șansă. Dar, după jumătatea cursei, Natalia a început o senzațională cursă de urmărire. Una cite una și-a ajuns și și-a întrecut adversarele, ultimii metri — cei decisivi — alergați alături de sovietica Kazankina ridicînd, pur și simplu, tribunele în picioare. Atleta noastră obține victoria (4:14,69) și călduroasele aplauze ale spectatorilor entuziasmați de desfășurarea cursei de 1500 m, de comportarea excelentă a Nataliei Andrei.

Alergătoarea din Craiova a pășit astfel cu dreptul în sezonul marilor concursuri ale anului preolimpic, în care avea să joace un rol de frunte în «distribuția» internațională a alergărilor de semifond și fond. Pînă în septembrie, la Roma, cînd a cucerit titlul de campioană mondială universitară la 3000 m, cu un nou record (8:54,09), și medalia de argint la 1500 m (4:08,84 — învingătoarea, Wellmann, din R.F.G., realizînd 4:08,72), Natalia Andrei a obținut cîteva succese remarcabile: campioană balcanică la cros la Băile Felix; cîștigătoare pe 1500 m și 3000 m în toate competițiile interne; victorioasă la concursul preolimpic de la Montreal (4:10,69; 2. Stereva — Bulgaria 4:11,06; 3. Lazar — Ungaria 4:14,06; 4. Hoffman — Canada 4:15,13) și în alte curse internaționale. În acest sezon, Natalia a realizat două recorduri naționale în cursa de 1500 m (4:09,5 la Dresda, 21 iunie, locul doi după Strotzer — R.D.G. 4:09,4, și 4:08,4 la Nisa, 17 august, în finala Cupei Europei, tot locul doi și tot după Strotzer 4:08,0).

În bilanțul mondial al sezonului preolimpic, Natalia Andrei este clasată a cincea la 1500 m cu 4:08,4 (4:06,0 Morgunova — U.R.S.S., 4:07,5 Andersen — Norvegia, 4,07,9 Kazankina — U.R.S.S. și 4:08,0 Strotzer — R.D.G.) și a patra, cu 8:51,4, la 3000 m (8:46,6 Andersen, 8:51,0 Knutsson — Suedia, 8:51,8 Katiukova — U.R.S.S.).

Pentru Jocurile Olimpice de la Montreal, obiectivul Nataliei Andrei este un rezultat de 4:01,0 pe 1500 m, cu care — gîndește, speră, crede — va lupta pentru o medalie, poate chiar pentru cea de aur! De ce nu?

9 De ce DUDU GEORGESCU?

De ce Dudu Georgescu? — se întreabă unii dintre cititorii noștri, oarecum surprinși de plasarea unui fotbalist în primii 10 sportivi ai anului 1975, un an cu destule necazuri în lumea balonului rotund. De ce Dudu Georgescu? — se întreabă alții, invocând argumentul că «Gheata de aur» este un trofeu internațional acordat în cadrul unor rivalități interne.

Și totuși, **Asociația presei sportive** are destule argumente atunci când îl plasează pe Dudu Georgescu în «decada de elită» a sportului românesc pe anul 1975.

E adevărat că Dudu Georgescu a învins anul acesta doar portari români — cel puțin în clasamentul «Ghetei de aur», care cumulează doar golurile înscrise în campionat — dar ideea cu trofeul internațional produs într-o întrecere internă se înscrie în zona sofismului, pentru că Dudu Georgescu, cîștigînd duelul cu Răducanu, Ioniță, Moraru, Iorgulescu și toți ceilalți portari români, a avut de înfruntat și adversitatea unui **Geels**, a unui **Yazalde** sau a unui **Onnis**, toți trei înaintași în duel doar cu portarii olandezi, portughezi sau francezi.

Dudu Georgescu își merită din plin trofeul și locul în prima decadă. Mai mult decît atît, el a obținut această victorie în condiții speciale. Dudu Georgescu a fost **adevăratul Dudu** pînă în minutul 23 al meciului cu Scoția. Cu numai două minute înainte de acest fatidic minut 23, Dudu

Georgescu reușise acel gol de mare frumusețe, în poarta scoțianului Harvey, apărată în avanposturi de celebrul stoper internațional McQueen. Cu alte cuvinte, în **momentul cheie al anului, Dudu Georgescu și-a făcut datoria, după ce, cu numai 50 de zile în urmă, îi pasase lui Crișan, pe Santiago Bernabeu, mingea din care avea să se nască frumosul gol din poarta lui Iribar**. Dar a venit minutul 23. În acel moment, apărătorul scoțian (debutant) Miller l-a lovit cu brutalitate pe autorul golului românesc, înmîinîndu-i, prin aceasta, un adevărat atestat de valoare, deoarece agresiunea a avut ca scop în primul rînd scoaterea de pe teren a celui mai bun înaintaș român din acea zi de 1 iunie 1975.

După acest minut 23, aripile lui Dudu Georgescu s-au frînt pentru multă vreme. **Golgeterul Europei**, vizibil handicapat de acel accident, a intrat în pasul declinului de formă, care avea să-l țină multă vreme. Declinul de formă al lui Dudu Georgescu și-a pus amprenta pe evoluția întregii echipe Dinamo și chiar a echipei naționale. În momentul în care Dudu Georgescu a lipsit din formație sau n-a mai fost în plenitudinea forțelor din care se năștea admirabila lui detentă, atît Dinamo cît și echipa națională au coborît cîteva trepte, spre sterilitate. Această consecință atît de neplăcută pune iarăși în valoare, indirect, calitățile de animator și **puncheur** ale golgeterului Europei.

Acum două luni, în numărul care cinstea festivitatea de premiere de la Paris a lui Dudu Georgescu, rubrica noastră de fotbal scria: «**Dudu Georgescu are acum misiunea de a-și onora «Gheata de aur» printr-o performanță care să-l readucă în circuitul fotbaliștilor îndrăgostiți de gol. El are, mai ales, obligația de a face uitat startul mai modest în campionatul 1975-76 și lipsa golului așteptat în cele două întâlniri cu Real Madrid. Este adevărat că Dudu Georgescu a fost indisponibil la startul acestui campionat, dar el poate recupera întîrzierea, forțînd ofensiva echipei sale, așa cum a făcut-o deseori în cursul anului trecut.**»

La numai două luni după acest îndemn, Dudu Georgescu încheie sezonul de toamnă cu un rezultat care depășește bilanțul de eficacitate al anului trecut. Cele 19 goluri înscrise în numai 14 etape — se știe că Dudu Georgescu a lipsit în trei etape ale turului — amplifică surprinderea tuturor celor care vedeau în Dudu Georgescu doar beneficiarul jocului colectiv al echipei Dinamo. Cele 19 goluri din acest sezon elimină ideea «cazului izolat». Ele sînt replica plină de vigoare a unui fotbalist care a reușit să depășească momentul de instabilitate al carierei sale.

De ce Dudu Georgescu? În primul rînd pentru că a rămas fidel sie însuși.

(I. Ch.)

10

CONSTANTIN ALEXANDRU

SINGURUL LUPTĂTOR CARE ȘI-A PĂSTRAT TITLUL CONTINENTAL ȘI ÎN ACEST AN!

Cînd campionul olimpic **Gheorghe Berceanu**, de două ori învingător la «mondiale» și de trei ori la «europene», titular absolut — dacă putem spune astfel — la categoria 48 kg în lotul reprezentativ de lupte greco-romane, s-a îmbolnăvit, după «Universiada» de la Moscova, antrenorul federal **Ion Corneanu** și-a îndreptat atenția pentru campionatele mondiale de la Teheran spre **Constantin Alexandru**. Pe atunci, însă, în toamna lui 1973, Alexandru încă nu împlinise 20 de ani. Singura performanță înscrisă în cartea sa de vizită era titlul mondial de juniori, cucerit în primăvara aceluiași an, la Miami Beach (S.U.A.).

Firește, debutul în confruntările cu cei mai buni luptători seniori din lume a fost extrem de dificil pentru juniorul român. Nici nu putea fi altfel. Berceanu ne telefona de la spital aproape din oră în oră să afle rezultatele lui Alexandru. În final, Constantin Alexandru a fost nevoit să se mulțumească cu locul 6.

Au urmat însă, în vara lui '74, campionatele europene de la Madrid. Berceanu continua să fie indisponibil. Din când în când venea totuși pe la sala de antrenament să-l vadă, îndeosebi, pe Alexandru. La Madrid — după cum se știe — Alexandru și-a învins toți adversarii, cucerind laurii continentali. Apoi, în octombrie, la campionatele mondiale de la Katowice (Polonia), el a obținut medalia de argint, pierzînd la limită finala cu sovieticul **Vladimir Zubkov**, sportiv consacrat, campion la edițiile din 1971 și 1973, actualul deținător al titlului.

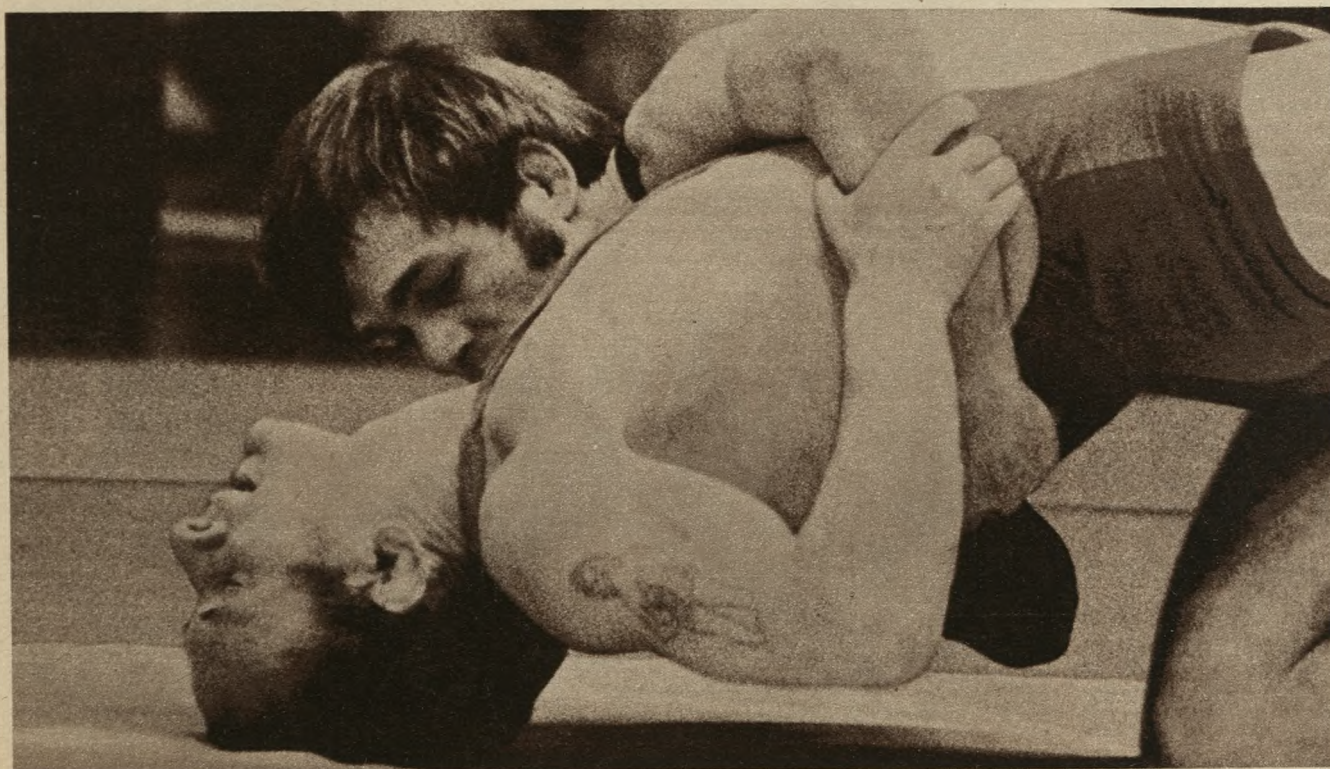
Sînguincios, dornic de a-l suplini cît mai bine pe cel pe care continua să-l înlocuiască, Alexandru a fost selecționat să

concuze și la «europenele» din acest an (aprilie, Ludwigshafen, R.F.G.). Tînărul luptător român a reperat victorie după victorie — în marea lor majoritate înainte de limită — devenind **pentru a doua oară consecutiv campion al Europei. A fost, de altfel, singurul dintre laureații ediției de anul trecut care a reușit să-și păstreze titlul!** Să recunoaștem, o performanță într-adevăr remarcabilă, care l-a situat printre cei mai buni sportivi români ai anului.

Cînd, cu puțin timp înaintea campionatelor mondiale de la Minsk, Gh. Berceanu și-a făcut reintrarea în arena competițională, Alexandru a fost urcat la cat. 52 kg. Cum era de așteptat, el n-a putut să-și măsoare de la egal forțele cu adversari mai grei, clasîndu-se pe locul 6.

Acum, cînd Jocurile Olimpice de la Montreal se apropie, devenind ținta preocupărilor sportivilor fruntași din țara noastră și de pe toate meridianele, tînărul Constantin Alexandru se pregătește cu deosebită rîvnă. L-am întîlnit zilele trecute, la o oră tîrzie, în sala de antrenament. Rămăsese singur. Doar el și cu manechinul său. Pe un carnețel avea niște însemnări numai de el știute. Din cînd în cînd își arunca privirea peste notițele sale, după care relua «duelul» cu manechinul din poziții de-a dreptul curioase. Mai tîrziu aveam să înțelegem că fiecare procedeu tehnic încercat cu manechinul avea, de fapt, o destinație precisă — principalii săi adversari... Să-i dorim, așadar, în prag de An Nou, succes deplin tînărului Constantin Alexandru în drumul spre noi victorii prestigioase.

Costin CHIRIAC

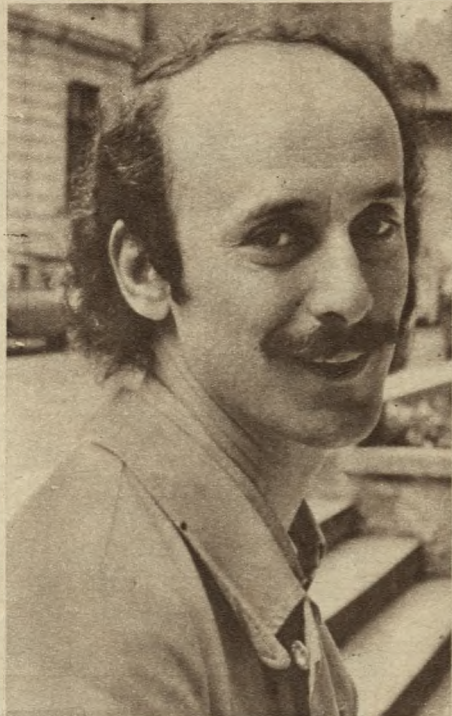

*După ce a trecut de toți adversarii, Constantin Alexandru l-a întîlnit în finala «europenilor» de la Ludwigshafen (R.F.G.) pe cunoscutul luptător **Ferenc Sereș** (Ungaria). Cu un salt năpraznic, Alexandru și-a fixat adversarul în «pod», după care a urmat inevitabilul tuș.*

Fotografiile din acest număr au fost realizate de: **Ion MIHĂICĂ**
Dragoș NEAGU
Petre NAGY

**Sportul
A DOUA PASIUNE**

— Mai fumezi, Ovidiu Schumacher?
— Cînșpe pe zi.
— E mult?
— Așa și așa, dar mai mult spre mult!
— Te întreb pentru că sportivii nu prea au...
voie să fumeze.

**OVIDIU SCHUMACHER: Și teatrul
e un sport de performanță**

— Da ce, am spus eu că sînt sportiv?!
— Nu, dar știu că ai făcut sport și, în plus,
te recomandă alura...
— Ehe, ce vremuri! Ce tenis îi trăgeam la
Moreni și ce baschet la Tirgoviște... Acum am
îmbătrînit!
— Nu pot să cred! Mai ales pentru teatru.
— Vorba vine; pentru sport, oricum sînt
bătrîn...
— Să înțeleg că l-ai abandonat definitiv?
— Niți chiar așa. Am nevoie de el cum are
orice actor; orice actor care se respectă, vreau
să spun. Pentru că — uite îți dau o sugestie de
titlu — și teatrul e un sport de performanță!
— Deci recunoști că fără sport nu se poate!
— Categorie. Uite, îmi amintesc de un rol
în «Gemenii venețieni». Aveam de cărat un
costum greu ca o armură — cu burtă și cocoasă
(...false, bineînțeles), cu o peruță sufocantă și
o haină de vreo 4 kg. Împănăt așa, trebuia să
alerg cît era scena de mare. Și nu reușeam decît
cu gimnastica zilnică — dimineața acasă și seara
la teatru, în cabină, înaintea primului gong.
— A fost singurul rol care ți-a impus o bună
pregătire fizică?
— Convingerea mea e că fiecare rol îți cere
o pregătire fizică deosebită. Dincolo de obliga-
tivatea unei respirații perfecte — la care se
ajunge numai prin antrenamente lungi, con-
secvente — mișcarea scenică necesită rezistență,
coordonare, vedere periferică și — de ce nu?! —
chiar forță, cu alte cuvinte calități sută la sută
sportive. Iar dacă aș mai aminti că teatrul moder-
n — cel japonez, spre exemplu — tinde
spre spectacole-mamut, care ating uneori 7
(șapte) ore, cred că am adus suficiente argumen-
te.
— Ce sporturi mai practici în «timpul liber»,

cum ne-am obișnuit să spunem timpului în
care nu facem ceea ce facem de obicei?
— Sînt o fire tare... domestică. Joc șah și
privesc mult la televizor. Din cînd în cînd mai
înot la Floreasca și mă mai încumet la un tenis
de masă. Cam puțin, nu?
— Vorbeai de o gimnastică făcută acasă, di-
mineața. Mai e la ordinea zilei?
— A, da, e «yoga mea». Un fel de «un-doi»
fără ritmuri, cu torsionări care mai de care mai
ciudate, cu mișcări alandala. Mă reconfortează,
însă, și-mi asigură o bună dispoziție fizică.
— Ți-ar place să joci într-o piesă sau într-un
film cu caracter sportiv? Dacă da — ce rol
ți-ai dori?
— Sigur că mi-ar place. În privința rolului,
mi-l doresc pe cel mai greu. Știi care? Nu de
sportiv, nici de antrenor, nici de președinte de
asociație! De suporter obiectiv. Ai văzut vre-
unul?!
— Aștept să-l văd pe scenă sau ecran. Pînă
atunci, revenind la preocupările asistentului de
la Institutul de artă teatrală și cinematografică,
Ovidiu Schumacher, ca și la cele ale actorului
cu același nume, spune-mi ce pregătești?
— Un rol, să-i spunem principal, în «Soldatul
fanfaron», de Plaut și un altul în «Operațiunea
Monstru» — film regizat de Manole Marcus
după un scenariu de Titus Popovici. În rest,
aglomerarea de la fiecare sfîrșit de an, cu pre-
ocupările cotidiene la Institut cu studenții și la
teatru cu colegii. Pe linia sportului — o mai de
mult plănuită reîntîlnire cu coșul de baschet.
În iarna asta trebuie să-mi fac timp. Mi-e dor
de sala de sport, de minge, de duelurile sub
panou...

Horia ALEXANDRESCU

**PICTORI
MODERNI
ȘI IDEEA
DE SPORT**

Pablo Picasso

Deși în «Ghidul sporturilor» (Li-
brairie Larousse, Paris, 1967) figu-
rează și «Tauromachia», nu putem
subscrie la ideea că luptele cu tau-
rii, corridele, pot fi considerate sport.
De aceeași părere era și unul din
marii scriitori americani, Ernest He-
mingway, care, deși fanatic admi-
rator al coridelor, nu se sfia să
spună: «Cursa de tauri nu este
un sport în sensul anglo-saxon
al cuvîntului, adică nu este o
luptă egală sau o încercare de
luptă egală între taur și om. Este
mai degrabă o tragedie; tragedia
morții taurului, interpretată mai
mult sau mai puțin bine de taur
și de om, în care primejdia îl
paște pe om, iar pe animal moar-
tea fără echivoc». Includem totuși
această activitate în tema pe care o
dezbatem, doar pentru că unul din
cei mai mari pictori ai lumii, originar
din patria coridelor, a fost atras de
freneticul spectacol al feeriilor, ur-
mate de lupte cu tauri, pe care le-a
pictat în sute de pinze datorită di-
namismului lor, a atmosferei incinse
în care se desfășoară, a extraordi-
narelor — și nu rareori dramaticelor
— situații în care este pus în arenă
cel ce înfruntă taurul.

Pablo Picasso (1881—1974) s-a
născut la Malaga, în Spania, dar a
trăit și a creat aproape toată viața
lui la Paris. A pictat de la cea mai
fragedă vîrstă pînă în ultimele zile
ale existenței sale. De numele lui
se leagă istoria picturii europene
pe o perioadă de trei sferturi de
veac. A trecut prin aproape toate

curențele artistice, a încercat toate
manierele, a folosit aproape toate
temele și izvoarele de inspirație. A
pictat pe hîrtie, lemn, sticlă, a făcut
pictură murală, a sculptat în lemn,
lut, bronz, a ilustrat cărți, a executat
schite pentru decoruri și costume.
E foarte greu chiar și a aminti măcar
esențialul din creația lui. Alături de
Georges Braque și Juan Gris este
considerat creatorul cubismului, iar
una din capodoperele sale, «Dom-
nișoarele din Avignon», datînd
din 1907, este o adevărată deschiză-
toare de drumuri în pictura modernă,
tot așa cum a sa «Guernica» (1937
— Muzeul de Artă Modernă din
New-York) este cel mai vehement
protest împotriva războiului, reali-
zat de un artist.

Spuneam mai sus că Spania este
patria coridelor. Mai corect spus
în Spania a fost legiferată pentru
prima oară această formă de luptă
dintre om și animal (Madrid, 1852),
deși mărturii scrise, picturi pe vase
și vechi mozaicuri, atestă că tauro-
machia era cunoscută cu mii de
ani înaintea erei noastre în Creta
și Grecia, apoi mai tirziu în Roma
antică. În evul mediu ea se practica
mai ales în Spania și sudul Franței,

unde cunoaște și astăzi mare suc-
ces de public. Matadorii, cei care
dau lovitură de grație taurului, sînt
înconjuțați de simpatia multîmii, iar
unii dintre ei, cei mai cunoscuți,
devin adevărate celebrități, sînt pri-
miți în înalte cercuri, isprăvile lor
sînt surse de inspirație pentru poeți,
pictori, regizori. Jose Fuentes, El
Cordobes, Juan Belmonte — iată
numai cîteva nume tot atît de cu-
noscute în Spania, ca și ale celor
mai mari sportivi sau vestiți actori
de film.

Picasso, pe care-l interesa orice
ar fi putut deveni izvor pentru crea-
ția sa, nu putea rămîne departe de
lumea fabuloasă a coridelor. Prima
sa pinză dedicată lor a fost pictată
în 1901, dar de-a lungul întregii sale
vieți a revenit cu insistență la acest
subiect. Lucrarea pe care o prezen-
tăm face parte dintr-un ciclu dedi-
cat luptelor cu tauri («Romancero
du picador»), artistul realizînd-o
prin anii 1957—1958. De data aceasta
el folosește tușul, încercînd o sim-
plificare și o esențializare totală a
subiectului. Siluetele sînt redată cro-
matic, uniform, ca într-un spectacol
de umbre chinezești, Picasso fiind
preocupat doar de dinamica între-

gului grup, a personajelor, a calității
și animalului ce va fi sacrificat
toate privite ca un întreg indestruc-
tibil.

Lucrarea marelui pictor spaniol
este încă o dovadă că pentru un
artist genial economia de mijloace
nu este un impediment ci, dimpo-
trivă, o cale spre creația majoră
autentică.

Dorin ALMĂȘAN

«MATCH»

În cursul turneului efectuat recent
în țara noastră, ansamblul de balet a
Operei Comice din Berlin a pre-
zentat — în cadrul unui spectacol ca-
leidoscopic — originala piesă «Match»
(pe care am văzut-o și într-o versiune
televizată). Titlul însuși dezvăluie in-

Un «match» coregrafic

tenția realizatorilor de a ne oferi o
frîntură de act sportiv. «Match» este,
într-adevăr, un episod caricatural din
lumea tenisului, în care gesturile celor
doi balerini, înarmați cu rachete minia-
turale, lovind caraghios într-o minge

Studentii I.E.F.S. într-un reușit spectacol de SPORT, MUZICĂ și DANS

Studentii Institutului de Educație Fizică și Sport și-au dovedit, din nou, multilateralitatea. Între timpul petrecut în sala de curs sau de sport, pe stadion sau în laborator, ei au găsit răgazul să pregătească și să prezinte, nu de mult, un frumos spectacol pe scena Casei studenților din București. Au fost două ore în care am admirat și aplaudat măiestria acrobatică, minunate exerciții de gimnastică modernă, frumoase ansambluri, tumultoase ritmuri de dansuri populare și moderne, la care s-au adăugat recitățile și momentele vesele susținute toate, evident, de reușite interpretări de muzică populară și ușoară. Și, fiindcă aceste rînduri apar într-o revistă de sport, nu ne rămîne decît să evidențiem evoluțiile excelente ale **Mariei Preda, Rodicăi Pinte, Doinei Păltineanu, Rodicăi Simionescu, Anișoarei Mitu, Ileanei Ilie, Carminei Nicoară, Elisabetei Badea**, precum și ale lui **Adrian Poiană, Ion Bănică, Marian Filip, Viorel Năstase** ș.a. Aceleași cuvinte și despre cadrele didactice care au contribuit la reușita deplină a spectacolului: **Viorica Mociani, Elena Tutan, Lucia Călăteanu, Eustațiu Mărgărit, Carol Bedó, Gavril Rogge**.

În încheiere, nu ne rămîne decît să dorim repetarea unor asemenea spectacole. Dacă și acompaniamentul muzical își va ridica cota exigenței, atunci reușita studenților și studentelor de la I.E.F.S. poate fi deplină, iar apariția lor (de ce nu?) va putea fi aplaudată pe orice scenă a țării...

Paul IOVAN

invizibilă, ne duc cu gîndul la scena bizară din filmul «Blow up» al lui **Antonioni**. Spre deosebire de cineast, realizatorii din R.D. Germană — compozitorul **Siegfried Matthus** și coregraful **Toma Schilling** — au vrut să dea un caracter moralizator scenei lor. Astfel, prim-balerinii **Hannelore Bey** și **Roland Gawlik** reproduc, de fapt, meciul imaginar dintre vedeta încrezută și diletantul sirguincios. Expresivitatea mișcărilor (adesea de ordin gimnastic), ce se degajă din jocul balerinilor, este susținută de o partitură imprimată pe magnetofon, redînd cascade de aplauze și fluierături.

După două binecunoscute enciclopedii dedicate Jocurilor Olimpice de vară și de iarnă, publicistul austriac **Erich Kamper** trimite în librării o lucrare care întregeste parcă o trilogie: «**Lexiconul celor 12 000 de olimpionici**». Carte de referință, fără precedent, lucrarea aceasta prezintă biografiile succinte ale celor aproape 12 000 de sportivi ai lumii care, începînd din 1896, au urcat pe podiumul olimpic. Medaliați olimpici

din peste 70 de țări — și, firește, **toți cei din România** — sînt de regăsit cu performanțele și titlurile lor. Valoarea volumului de 672 de pagini crește o dată cu cele aproximativ 300 de fotografii, veritabile documente ilustrative ale epocilor olimpice succesive.

Apreciînd lucrarea, președintele C.I.O., lordul **Killanin**, a susținut că autorul, **Erich Kamper**, a efectuat o muncă de **Sisif** într-un domeniu în care, mai ales pentru perioadele de început ale Jocurilor, documentația și exactitatea datelor (nume, rezultate) nu erau «la modă». Astfel, cercetătorul austriac a trebuit să caute, cu pasiune și răbdare, pînă a reuși să reconstituie un tablou veridic al Jocurilor Olimpice moderne. (Vib.)

Antrenorul **Dumitru Manoileanu** — vechi publicist, dar și mai vechi slujitor, cu devoțiune, al rugbyului — fost internațional (a avut în pregătirea sa și «xv»-le reprezentativ) — a făcut să apară în Editura sport turism cartea «**ELOGIUL EFEMEREI PERFORMANȚE**».

Autorul a nutrit dintotdeauna simțăminte alese față de întrecerea sportivă fair-play, pentru culmea atinsă de

Dintre sportivii români, evocați și ei în acest volum memorialistic, marea noastră sportivă **Lia Manoliu** nu putea lipsi nici ea. Astfel, într-o convorbire avută după un insucces banal și trecător cu ex-campioana olimpică, fostul rugbyst relatează: «...Am vrut s-o evit, s-o las să-și digere liniștită înfrîngerea. Dar m-a chemat singură și la ezitarea mea mi-a spus mirată și, evident, puțin tristă.»

«De ce, asta e sportul, azi pierzi, mâine cîștigi, e de-a dreptul pasionant și fermecător.» Și de la aceasta, **D. Manoileanu** conchizînd reliefează un mare adevăr: «...să stii că niciodată nu poți fi sigur de rezultatul întrecerii. Și tocmai în acest factor imprevizibil stă justificarea și rațiunea oricărei competiții sportive. Altfel, fără mirajul neprevăzutului, chiar atunci cînd operează împotriva ta, lumea sportului ar deveni searbădă și fără sens. Și tot în acest element-surpriză se află și explicația nevoii nepotolite de perfecțiune...»

Consacratul nostru coleg **Romeo Vilara**, unul dintre stăsticienii de vază ai atletismului mondial a făcut să apară — prin intermediul aceleiași edituri — cartea de povestiri despre atletism «**ATHLOS**».

Autorul, care ne-a mai dat în ani trecuți și alte lucrări prețioase, a scris această carte din marea sa dragoste și inegalatul său respect ce le poartă, încă din fragedă tinerețe, atletismului — acestui «sport al sporturilor» sau «atracția numărului unu a Jocurilor Olimpice», cum l-a definit el. «**Athlos**» — are o înfățișare agreabilă prin forma sa elegantă, am putea spune, execuția grafică bună și reușitele planșe ilustrate de la sfîrșit — ne plimbă, pe parcursul a peste 250 de pagini interesante, pe toate meridianele globului printr-un întreg noian de nume, care de care mai cunoscute și valoroase (unele, chiar celebre), de «robii» ai acelor cronometrelor sau ai ruletelor, din vremuri mai îndepărtate și pînă la cele din pragul zilelor noastre.

Performanțe... performanțe... Apoi intervenția competentă a scrisului lui **Vilara**, din a cărui producție vă redăm o mică mostră luată, la întîmplare, din lupta acerbă cu centimetrii, purtată într-un concurs la săritura în înălțime de fostul recordman mondial **Pat Matzdorf**. «...Devenit din senin recordman al lumii, Matzdorf... Cine este acest Pat Matzdorf? Pentru lumea atletismului un cvasi-necunoscut, pentru americani un tînăr talentat, indiscutabil, a cărui inimă balansa între mai multe iubite: fotbalul american, baschetul și atletismul. Nimic mai mult!...»

Atleții români, mai mari ori mai mici, unii uitați de cînd au pus pantofii cu cuie în... cui, alții — și cei mai mulți, aflați încă angrenați în rodnică activitate, sînt și ei prezenți în această carte frumoasă (și la propriu, și la figurat).

Ca un omagiu adus «sportului nr. 1» dintotdeauna și de pretutindeni. (— gh. ran. —)

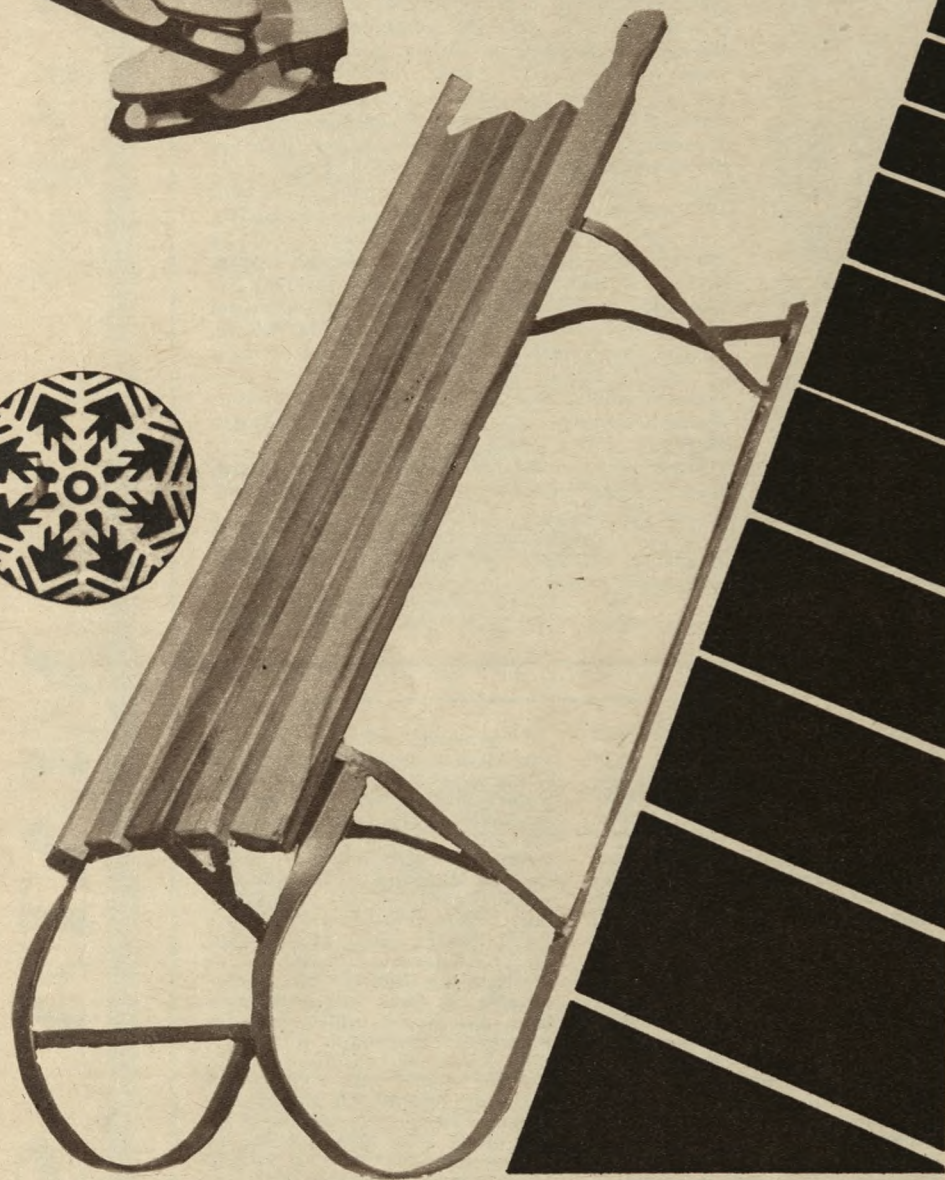
Romeo Vilara

ELOGIUL efemerei PERFORMANȚE PERFORMANȚE

un sportiv sau o echipă — pentru zelul și zelul urmărit întru cîștigarea înaltei performanțe. Astfel, el a prins să aștearnă pe hîrtie slovă cu valoare documentaristică, educativă și antrenantă, stîrnită dintr-un condei cînd sobru și dinamic, cînd nostalgic și anecdotic. Într-un cuvînt, **Manoileanu** ne-a dat o lucrare cu vădite însușiri de comuniune spirituală ce se va face, fără îndoială, între cei ce o vor lectura, autor și mulții și realii săi eroi, care au existat sau există încă.

DECEMBRIE -

METEOROLOGII NE ANUNȚĂ, ÎN FIECARE ZI, GROSIMEA STRATULUI DE ZĂPADĂ LA MUNTE. MAGAZINELE ȘI RAIOANELE SPECIALIZATE ALE COMERȚULUI DE STAT NEANUNȚĂ, ÎN LUNA CADOURILOR, GAMA ARTICOLELOR DE SPORT DESTINATE SEZONULUI ALB:

- Schiuri tip «TURIST», din lemn, pentru copii: dimensiuni de la 60 la 150 cm. Prețuri între 66 și 120 lei perechea.
- Schiuri tip «SUPER», din lemn cu canturi metalice, pentru adulți și copii, dimensiuni de la 100 la 210 cm. Prețuri între 255 și 445 lei perechea.
- Schiuri tip «COMBI R», din lemn cu canturi și plastic pentru copii, juniori și adulți, dimensiuni de la 100 la 220 cm. Prețuri între 310 și 580 lei perechea.
- Patine cu chei și artistice pentru gheață, mărimi de la 17 la 30 cm. Prețuri între 67 și 100 lei perechea.
- Săniuțe diferite din lemn, metal sau combinat. Prețuri între 69 și 118 lei bucata.

ORICARE POATE REPREZENTA UN CADOU PLĂCUT PENTRU CEI DRAGI!

Luna cadourilor

ADY VĂCĂREANU

— Palazu Mare, str. Râscoalei nr. 29, jud. Constanța, cod 6800. Ați debutat în campionatul județean de fotbal, jucând ca portar al echipei Transporturi Constanța. Faptul că ați primit cinci goluri într-o repriză nu trebuie să vă descurajeze. S-a mai întâmplat și altora. Pregătiți-vă cu mai multă

seriozitate și ambiție. În altă ordine de idei, după cum vedeți, v-am publicat adresa pentru a putea corespunde, așa cum doriți, cu suporterii echipei F.C. Olimpia Satu Mare.

MIRCEA MALOS — Căujani. 1) În 1970, la Guadalajara, reprezentativa de fotbal a Braziliei a câștigat cu 3-2 (2-1) meciul cu echipa României. Golurile formației noastre au fost înscrise de **Dumitrache** și **Dembrowschi**. 2) Fotbaliștilor de la F.C. Argeș le puteți scrie pe adresa: Str. Horia, Cloșca și Crișan nr. 15, Pitești.

GEORGES EBOUÉ — București. 1) În întreaga sa carieră, **Gene Tunney**, fost campion mondial de box la toate categoriile, a pierdut un singur meci: în fața lui **Harry Greb**, care a câștigat la puncte după 15 reprize. Partida a avut loc la 23 mai 1922, la New York, în joc fiind titlul american la categoria semigrea. 2) În semifinalele campionatului mondial de fotbal din 1958, Brazilia a învins Franța cu 5-2. Golurile au fost înscrise de **Vava**, **Didi** și **Pele** (3) pentru brazilieni și de către **Fontaine** și **Piantoni** pentru francezi. 3) Celebrul fotbalist **Eusebio** joacă acum la Racing Club Paris, în divizia a II-a.

RICA ROȘU — Iași. Regret foarte mult, dar nu vă pot procura fotografia solicitată. Adresați-vă redacției revistei «Autoturism» (Piața Școlii nr. 1, sector 1, București).

MIRCEA MORARIU — București, Șos. Ștefan cel Mare 15, scara A, ap. 28, sector 2, pune la dispoziția colecționarilor întreaga colecție a revistei «Sport» (volume pe ani). Amatorii pot cere relații și la telefon 51.91.66.

IOSIF PLĂIEȘU — Tg. Neamț. Vă felicit pentru cunoștințele din domeniul tenisului de câmp. Clasamentele pe care le-ați alcătuit sînt interesante, în ciuda faptului că tenismenii sînt categorisiți în «clase», «grupe», «subgrupe» și... «subsubgrupe», idee care complică înțelegerea ierarhiei stabilite de dv. Mai scrieți-ne!

T. DINICĂ — București. N-am înțeles de ce ne-ați trimis cele două caricaturi (din «Urzica» și revista «Sport»). Vă displac desenele cu... parașute? În altă ordine de idei, doar nu vă închipuiți că **Anatoli Karpov** și **Viktor Korcinoi** au jucat mutînd piesele pe uriașă tablă de demonstrații. Hai să fim serioși!

DUMITRU VĂLEAN — Oradea. În primul rînd, îți doresc însănătoșire grabnică. Sper că adresa solicitată nu o vei primi la spital, ci acasă sau la școală. Fotbaliștilor de la «Steaua» le poți scrie pe adresa clubului lor: Calea Plevnei nr. 114, București.

VIORICA GIURGIU — Timișoara. Fotbalistul de care vă interesați, **Sever Giurgiu** (U.T.A.), a debutat în prima divizie anul acesta. Are 22 de ani și a jucat în campionatul trecut la Unirea Sînicolau Mare, în Divizia C.

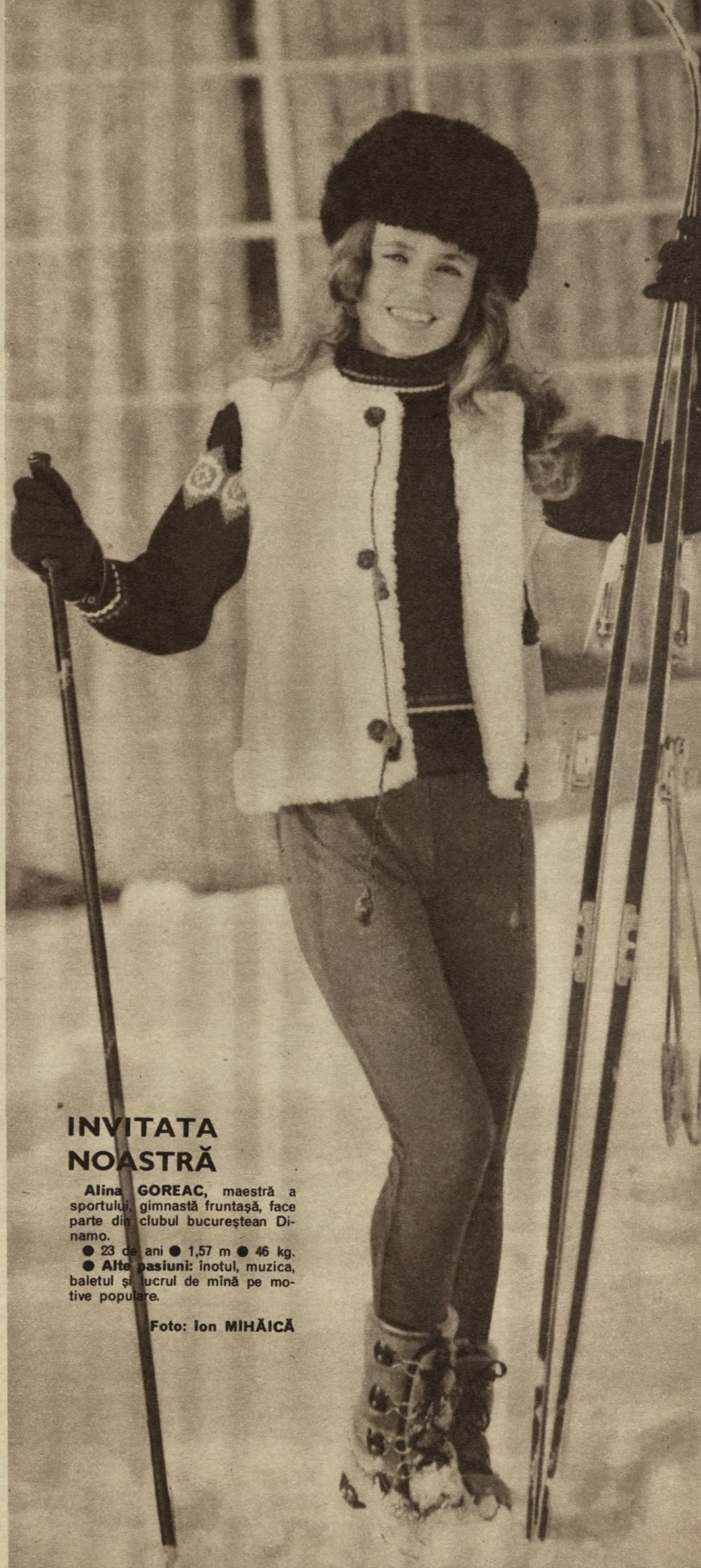
SONIA BUCȘOIU — Pitești, str. 1 Mai 35, o înflăcărată suporteră a echipei lui Dobrin, dorește să corespunde pe teme din următoarele sporturi: fotbal, handbal, volei și tenis de câmp. Este amatoare și de schimburi de fotografii sportive. Colecționarilor de ziare și reviste sportive le adresează rugămîntea «fierbinte» de a-i trimite ziarul «Sportul» nr. 8121 din 6 oct. 1975 («dacă nu întreg, mă mulțumesc și numai cu caseta tehnică a meciului F.C. Argeș—Rapid»).

C. LUCIAN — Constanța. Mi-ați trimis cîteva «Microrame sportive» de genul: «De cînd s-a căsătorit nu mai ridică haltere. Acum ridică sacoșele soției» sau «Îmi plac fotbalistii cu picioarele fatale». Ce să vă spun? Mie îmi plac umoriștii cu... umor.

IOAN KOPE — Arad. De un an vă tot contrazi-ceți cu un prieten în privința marcatorilor din meciul Anglia—Polonia (1—1), disputat la Londra, la 17 octombrie 1973. Iată-i: **Domarski** (min. 58) pentru polonezi și **Clarke** (min. 63), din lovitură de la 11 m, pentru englezi. Am o vagă bănuială că veți fi dezamăgit de răspunsul meu...

ILEANA MITE — Băilești. 1) Pilotul român care a câștigat **Raliul Monte Carlo** este **Petre Cristea**, în echipaj cu **Ion Zamfirescu**. Evenimentul s-a petrecut în 1936. 2) Fabricația de mare serie, pe bandă, a automobilelor, a fost inaugurată de **Ford**. Mașina realizată a fost un Ford model T, denumit și **Lizzie**. Prima mașină Ford T a ieșit de pe banda de montaj la 1 octombrie 1908. 3) **Camille Jenatzy** (era belgian, nu francez cum credeți dv.) a realizat un automobil electric. Cu această mașină, numită «La jamais contente» constructorul a stabilit la Acheres, în ziua de 1 mai 1899, viteza de 105,9 km/h. 4) Automobilul **I.A.R. 002** s-a realizat la Brașov, în anul 1947, după un proiect al colectivului condus de prof. dr. ing. **Radu Mărdărescu**. Prototipul s-a realizat în trei exemplare (două limuzine — **I.A.R. 002** și un station — **I.A.R. 003**). Mașina nu a fost construită în serie. Cele trei exemplare prototip au circulat timp de 12 ani (pină în 1959).

Petrus

INVITATA NOASTRĂ

Alina GOREAC, maestră a sportului, gimnastă frunțașă, face parte din clubul bucureștean Dinamo.

● 23 de ani ● 1,57 m ● 46 kg.
● Alte pasiuni: înotul, muzica, baletul și lucrul de mină pe motive populare.

Foto: Ion MIHĂICĂ

FOTOGRAFIA colaboratorului nostru **Aurel Dula**, din Petroșani, nu este de sezon, dar e frumoasă. Am publicat-o mai ales pentru cititorii... friguroși, care se gîndesc de pe acum la deliciale vacanței la mare. Dar, pînă la vremea schiului nautic e bine să ne bucurăm de frumusețea munților înzăpeziți.

HANDBALUL ROMÂNESC continuă să se bucure de renume pe toate meridianele. Iată, în imaginea alăturată, un aspect surprins în timpul cursului de perfecționare pe care arbitrul român **Constantin Căpățînă** l-a condus în Cuba. Reputatul cavalier al fluierului din țara noastră și-a împărtășit și din experiența de... antrenor. Pentru că — să nu uităm — printre «produsele» școlii buzoiene de handbal și, implicit, ale profesorului Căpățînă se numără și celebrul **Cornel Penu...**

MOTOCICLISTUL din ilustrație, care pilotează un **Italjet**, cu motor **Benelli** (50 cmc, 40 kg, viteză 60 km/h), are doar șase ani, ceea ce este de-a dreptul surprinzător. Faptul își găsește însă explicația aflînd că se numește **Horățiu Ionescu-Cristea**, că este feciorul motociclistului și automobilistului **Al. Ionescu-Cristea**, precum și nepot al lui **Eugen Ionescu-Cristea**, deci descendent al unei familii de iluștri piloți.

O **SIMETRIE** atît de perfectă în mișcări nu ne-ar surprinde, desigur, la surorile Kessler. Dar pe terenul de fotbal o asemenea sincronizare este rarisimă și, cu siguranță, scapă spectatorilor din tribune. Nu a scăpat, însă, fotoreporterul nostru **Dragoș Neagu**. «Fotbaliștii-actori»: spaniolul **Camacho** și **Mircea Lucescu**.

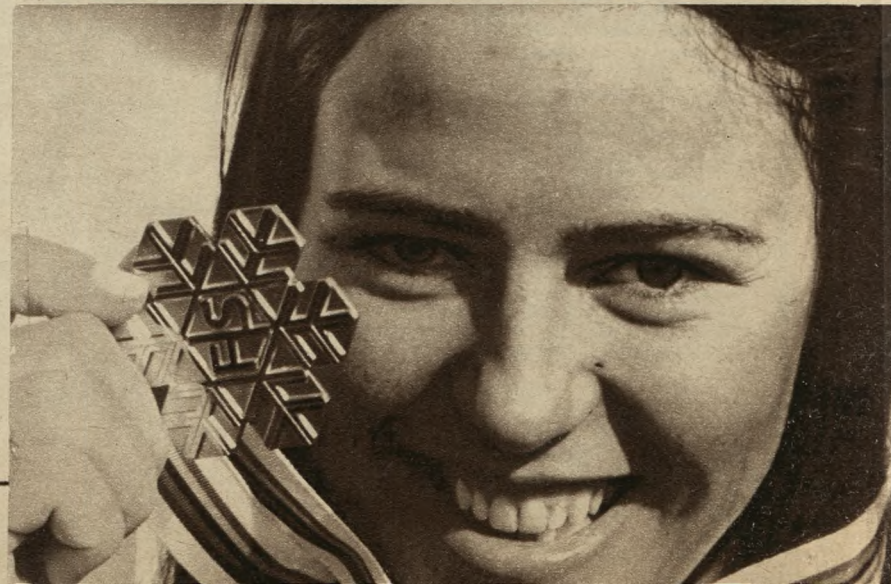
15... REVELIONISME

- Dacă **Moș Gerilă** ar fi alpinist, ar veni cu... rucsacul.
- Unii țintăși preferă de **Anul Nou** poziția... culcat.
- Unde serbați revelionul? Într-o... remiză, zise șahistul.
- La baschetbaliști, **Moș Gerilă** intră pe coșul... casei?
- De **Anul Nou**, gimnastul a tăiat o... capră.
- De revelion, am servit cît 10, zise... decatlonistul.
- Eu de **Anul Nou** agreez «Băbeasca», zise... olds-boy-ul!

- Cred că la revelion, zise pugilistul, și **Clay** este... clei.
- Unii sportivi la **Anul Nou** se culcă odată cu găinile. Dar cei care n-au găini?
- Ehei, cunosc bradul ăsta — zise schiorul — de cînd mergeam... copăcel.
- Vreau o minge... pară la desert, strigă boxerul.
- Gustînd vinul diluat, rugbystul zîmbi: asta zic și eu... transformare.
- De revelion, discobolul dansează după... discuri.
- Ciclistul a adormit în seara de **An Nou**. Cică, luase... ciclo-barbital.
- **Moș Gerilă** a fost în tinerețe... junior?

Titi GHEORGHIU-VASLUI

LA ULTIMA ediție a campionatelor mondiale de schi, ziariștii au spus despre franțuzaica **Fabienne Serrat** că a fost nu numai cea mai rapidă, ci și cea mai frumoasă dintre concurențele probei de slalom uriaș. În lotul schioarelor franceze pentru J.O., Fabienne își păstrează renumele de cea mai frumoasă. Va fi ea, oare, la Innsbruck și cea mai rapidă?

S-A DISCUTAT mult pe tema includerii fotografiei în domeniul artei. Nu ne-am propus să ne pronunțăm în această privință. Îi lășăm pe cititorii noștri să-și spună părerea, propunându-le ca subiecte de apreciere aceste două imagini de inspirație sportivă: o «romantică cursă ciclistă» și un «duel al miinilor», realizate de fotoreporterul **Dieter Baumann**, din R.F.G.

IATĂ ÎNCĂ O DOVADĂ că atunci când nu vrea buclucașul de balon rotund să ajungi la el nu o poți face nici dîndu-te peste cap sau nici mergînd în patru labe, așa cum fac de data aceasta fotbalistii **Kostedde** (Hertha) și **Rausch** (Offenbacher Kickers), doi jucători bine cotați în campionatul vest-german.

8 GREȘELI... Caricaturistul **Octavian COVACI**, vă pune din nou la încercare perspicacitatea și... răbdarea, invitîndu-vă să descoperiți «greșelile» care fac neidentice desenele alăturate. Succes!

PASIUNEA pentru turism trebuie insuflată tinerilor de la cea mai fragedă vîrstă, este de părere **Ștefan Pop**, din Brașov. La cei 35 de ani ai săi, el face în acest sens educația propriului copil, purtîndu-și odorul pe cărări de munte, în spate.

„LA PĂIANJEN“

- În retur, echipa a reușit un... tur de forță.
- Echipele care stau la baza clasamentului nu prea sint... de bază!
- Jucătorul ajuns în careul advers a început... să-l dezlege.
- Debusolați, jucătorii se pierduseră pe teren. Și meciul devenise un fel de concurs... de orientare.
- Echipa a fost la prima victorie! Și toți au ținut-o minte multă vreme, pentru că a fost și... ultima!
- Mingea întîlnise bara — și golul a fost... barat!

D.C. MAZILU

«AH, IAR AM ATINS-O...» — pare a spune cu ciudă atletul italian **Renato Dionisi**, după o încercare nereușită la săritura în înălțime. În ciuda faptului că se află suspendat deasupra ștachetei, Renato își exteriorizează sentimentele ca și cînd ar fi cu... picioarele pe pămînt. O imagine de nota 10 pentru fotoreporter.

CU UN COSTUM bizar, cu masca protectoare pe față, portarul de hochei devine un personaj imposibil de recunoscut. Cine l-ar putea desluși în această imagine pe **Jiri Holecek**, portarul reductabilei reprezentative de hochei a Cehoslovaciei?

Joao Carlos de OLIVEIRA atletul cu cea mai neasteptată și rapidă celebritate

Correspondență
din SAO PAULO

Cind Joao Carlos de Oliveira a stabilit un nou record mondial la triplusalt (17,89 m) — cu 45 cm peste performanța sovieticului Saneev — în redacțiile ziarelor din Sao Paulo și Rio de Janeiro a fost o forțată neobișnuită. Aproape nimeni nu știa cine este atletul, în arhive nu existau date biografice sau fotografii care să ajute la prezentarea excepționalei performanțe. În Brazilia, celebritatea se dovedea o exclusivitate a fotbalistilor...

Telefoanele au început să zbirnie la clubul Pinheiro din Sao Paulo; astfel s-a aflat că «negrul înalt și subțire este antrenat de profesorul Pedro de Toledo, că are 21 de ani și își face serviciul militar la o unitate din Sao Paulo». Singurul loc unde Joao era cunoscut este orașul său natal, Pindamonhangaba (statul Sao Paulo), unde tatăl său, fost sportiv, este director al departamentului de educație fizică din Campos de Jordao. După ce din Ciudad de Mexico au sosit telefotografii, filmul săriturii, interviuri și declarații ale noului recordman, el a devenit, în puține ore, un adevărat erou național. I-a telegrafiat președintele Republicii, i-au telegrafiat oficialitățile sportive, cunoscuți sau simpli iubitori ai sportului.

L-am așteptat la Sao Paulo, pentru a-l cunoaște mai îndeaproape. Băiat simplu, sincer și spontan, Joao de Oliveira pare puțin impresionat de performanța realizată. Este bucuros, dar fără exagerare. Am aflat că este în ultima clasă de liceu, că ar vrea să devină profesor de educație fizică, eventual ofițer. I-a plăcut fotbalul, dar dînd dovadă de calități atletice deosebite a fost îndrumat către clubul Pinheiro. În 1974 a sărit 7,88 m la lungime și 16,34 m la triplusalt. În luna mai a acestui an a reușit 8,13 m la lungime — record al continentului —, iar în septembrie 8,20 m și 16,74 m la triplusalt. La Ciudad de Mexico a fost înscris la triplusalt pentru că nu exista un alt specialist în urma lui Nelson Prudencio. Iată povestea săriturii de 17,89 m, relatată chiar de autorul ei:

«Prudencio a depășit prima încercare. Mi-am spus că asta înseamnă ghinion. Am depășit și eu, dar am simțit că sînt în formă. Cînd mi-a venit rîndul pentru a doua săritură, am pornit hotărît. La al doilea pas am avut impresia că voi intra în groapă. Am frînat în aer, cu mîinile, gestul e vizibil în film. Am auzit aplauze, publicul s-a ridicat în picioare, mi-am dat seama că săritura e lungă. După măsurătoare, m-a podidit plînsul. Nu-mi venea să cred că sînt recordman mondial. Pe de altă parte, afirm — deși nu vreau să par lipsit de modestie — că pot sări mai mult. Vreau ca la Jocurile Olimpice să depășesc 18 metri».

Iată și declarația lui Ralph Boston (S.U.A.), fost recordman mondial la săritura în lungime: «A fost o săritură extraordinară. Nu am mai văzut o asemenea coordonare. Joao este impresionant. Are o viteză de sprinter, iar detenta lui îmi amintește de marii balerini, ale căror zboruri par uneori o eternitate. Cred că I.A.A.F. trebuie să mărească distanța de la prag la groapa cu nisip, pentru că Joao poate sări chiar 18 metri».

Joao Carlos de Oliveira este, după Adhemar Ferreira da Silva și Nelson Prudencio, al treilea brazilian recordman mondial la triplusalt. În fața sa se află acum una din granițele fabuloase ale atletismului — 18 metri. Își va ține Joao promisiunea, la Montreal?

Pedro VILLA

ȘI TOTUȘI, PE LOCUL 9...

În tradiționalele lor anchete de sfîrșit de an, mai multe agenții de presă l-au desemnat pe Cassius Clay drept cel mai bun sportiv al lumii în 1975. Campionul mondial de box la toate categoriile obține, astfel, încă un succes, ce-i drept doar onorific. Vanitatea lui Clay a fost încă o dată mîngîiată și asta, pentru un om ca el, contează foarte mult. Ținînd seama și de faptul că rețetele primite după ultimele meciuri au atins sume fabuloase, 1975 promitea să se încheie foarte frumos pentru Clay. Dar «campionul campionilor» — cum îi place să-și spună — a primit un... bobîrnac tocmai din partea unei reviste de specialitate din țara sa: «The Ring». Făcînd un clasament al celor mai buni 10 boxeri din toate timpurile, la fiecare categorie, «The Ring» îl plasează pe Cassius Clay tocmai pe locul nouă! Iată cum arată acest clasament la categoria grea: 1) Joe Louis, 2) Jack Dempsey, 3) Jim Jeffries, 4) Jack Johnson, 5) Rocky Marciano, 6) Gene Tunney, 7) Bob Fitzsimmons, 8) Jim Corbett, 9) Cassius Clay, 10) Joe Frazier...

N.R. Performanța de 17,89 m i-a adus lui Joao Carlos de Oliveira locul întâi în clasamentul celor mai buni sportivi din lume ai anului în anchetele majorității agențiilor internaționale de presă.

Prima femeie pe EVEREST

În Anul internațional al femeii, 1975, o alpinistă din R.P. Chineză a adus cea mai frumoasă ofrandă «zeiței-mamă a pământului» — cum numește legenda muntele Ciomolungma. Pe acest cel mai înalt vîrf al globului a reușit să ajungă, în ziua de 27 mai, PAN TO — o tibetană de 37 de ani, mamă a trei copii, pe care am cunoscut-o și noi în cursul unei scurte escale, făcută recent pe aeroportul internațional Otopeni. Pan To a fost șef adjunct al expediției chineze care a reușit să escaladeze vîrfurile Everest, pe fața nordică. Grupul era format din 7 femei și 33 de bărbați. Pînă la înălțimea de 8 600 m au urcat 3 femei și 17 bărbați. Asaltul final a fost dat de 9 alpiniști, printre care — singura femeie — Pan To, căreia i-a revenit cinstea de a înălța pe îngusta suprafață a vîrfului catargul înalt de 3 metri cu stindardul țării sale. Tot ea s-a supus unui interesant experiment științific: pe platoul îngust al vîrfului Everest, ea a acceptat să se așeze, culcat, pe calota de gheață, timp de 6—7 minute, pentru a i se face electrocardiograma, printr-un sistem telemetric. Cum arată prima femeie care a cucerit Everestul? O persoană robustă (1,65 m și 69 kg), cu ochii limpezi și un suris blînd luminîndu-i fața arsă de soare...

MARELE BASTIAT...

...Și la propriu și la figurat. Pentru că Jean Pierre Bastiat «uriașul» de la Dax, se poate lăuda nu numai cu înălțimea de 201 cm., ci și cu o valoare rugbystică ce-l consacră printre cei mai buni specialiști din lume pe postul însemnat cu numărul 8. Demonstrația ne-a făcut-o, recent, din păcate, și în dauna echipei României, la Bordeaux, unde închizătorul de la grămadă francez a făcut o partidă de-a dreptul senzațională.

Iată-l, în fotografia noastră, pe BASTIAT protejînd un balon sub supravegherea lui PACO (2), RIVÉS și SKRELA (ambii în planul secund); printr-o asemenea «menghină», rugbystul nostru DUMITRU (în stînga) nu se poate strecura...

CAMPIONUL LUMII MEREU ÎN FAȚA TABLEI

Devenit al 12-lea campion mondial de șah (în urma refuzului lui Robert Fischer de a-și apăra titlul), tînărul student sovietic Anatoli Karpov a ținut să dovedească două lucruri după victoria sa:

1. Că este, într-adevăr, primul jucător al lumii;
2. Că locul campionului nu se află undeva într-un «turn de fildeș», ci în fața tablei, în mijlocul activității.

Ciștigînd toate marile competiții la care a participat (turnee de la Portoroz-Ljubljana, super-turneele de la Milano, cel mai bun rezultat la Spartakiada popoarelor din U.R.S.S.), evoluînd public în simultane, conferințe și lecții, gata oricînd de întrecere, el a reușit din plin aceasta...

AH, FOTBALUL...

«Sportul rege» rămâne în continuare, cel puțin pe vechiul continent, jocul sportiv cel mai îndrăgit. El antrenează și emoționează, în același timp, mase de milioane, care văd în fotbal cel mai antrenant și captivant spectacol desfășurat cîndva pe un patralater în aer liber. Mai e nevoie de vreo dovadă? Iată, spre exemplu, această imagine (nota bene: din campionatul diviziei secunde engleze), în care joacă, e drept, populara formație londoneză **Fulham**. Partidele acestui «11», indiferent de vreme, sînt urmărite cu regularitate de zeci de mii de spectatori. *Quod erat demonstrandum!*

În fotografia, transmisă de Oficiul central de informații din Londra, puteți vedea o fază «fierbinte» la poarta lui **Fulham**, al cărei goalkeeper, **Peter Mellor**, va rezolva situația...

Pe urmele lui ELLIOTT și SNELL..

Alergătorul neozelandez **John Walker** este autorul unuia din cele mai spectaculoase — dar în același timp cele mai controversate — recorduri mondiale ale sezonului preolimpic. La sfîrșitul lui august, la Göteborg, Walker a alergat mila în 3:49,4, fiind primul alergător care coboară sub 3:50,0 pe clasică distanță engleză (1 609,52 m). Vechiul record al lumii era de 3:51,0 și aparținea tanzanianului **Filbert Bayi**.

Nu se știe încă, la această oră, dacă federația internațională îi va omologa performanța întrucît, se spune, el ar fi fost ajutat în cursa de la Göteborg de compatriotul său **Dixon**. Oricum însă, acest rezultat, precum și mînunchiul de victorii obținute de-a lungul anului, sau cifra de 3:32,4 la 1 500 m, la 0,2 secunde de recordul mondial al aceluiași Bayi, îl desemnează pe agentul comercial din Auckland (1,85 m, 73 kg) drept cel mai bun specialist pe distanțe medii al anului. Va reînnoa Walker șirul victoriilor olimpice ale semifondiştilor de la Antipodi, se va ridica el la nivelul unui Elliott sau Snell?

4 MINUS 1...

Fotografia reunește patru dintre marile vedete ale schiului feminin mondial, din rîndul cărora, spuneau specialiștii, va... apare o campioană olimpică la J.O. de la Innsbruck. Este vorba de **Marie Therese Nadig** (Elveția), **Cyndi Nelson** (S.U.A.), **Anne-Marie Moser-Proell** (Austria) și **Jacqueline Rouvier** (Franța) — de la stînga la dreapta. Dar dintre cele patru favorite, la J.O. vor lua startul numai trei, deoarece Anne-Marie Moser-Proell s-a retras din activitatea competițională. Pentru a-și tăia căile de întoarcere spre competiții, ea a început să facă reclamă pentru o întreprindere de detergenți, activitate ce contravine legilor amatorismului. Schiul feminin a pierdut astfel o stea de primă mărime...

DAVID WILKIE — una din revelațiile sezonului 1975

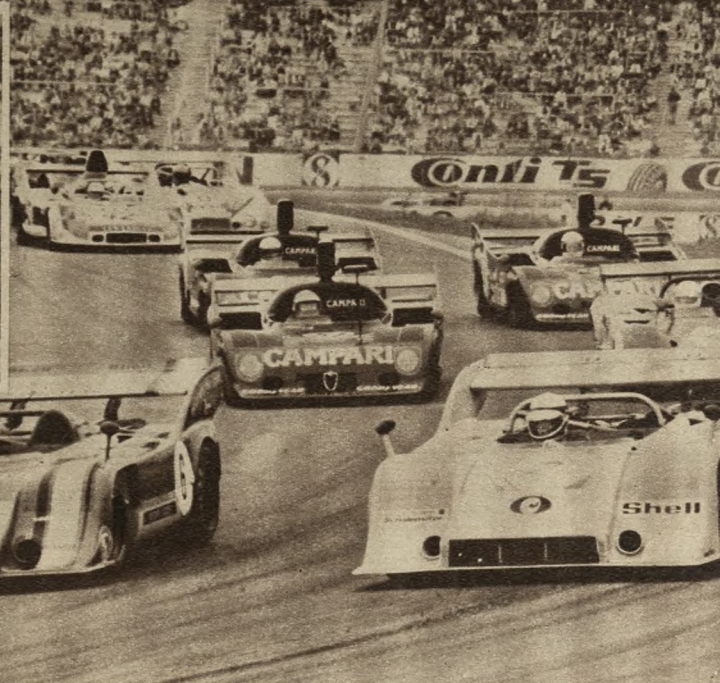

Omul care a revoluționat înotul britanic — iată cum este considerat studentul în științe juridice **David Wilkie** (1,82 m și 76 kg), una din marile revelații ale ultimelor două sezoane. Primind o bursă din partea federației de specialitate engleze, **David** a avut posibilitatea să se pregătească timp de patru ani cu cei mai buni antrenori din S.U.A., fapt care explică în bună măsură impresionantul salt calitativ al rezultatelor sale.

În luna iulie, la Cali, Wilkie (22 de ani) a devenit dublu campion al lumii, cîștigînd de o manieră netă ambele curse de bras în 1:04,26 și, respectiv, 2:18,23, stabilind cu acest prilej și două noi recorduri ale continentului. Campionul britanic nu este însă numai un specialist al brasului. El înoată excelent în toate cele patru procedee tehnice, fapt care i-a permis să dețină pînă în vara acestui an și recordul mondial al probei de 200 m mixt.

ASUL bolizilor de formula 1

Clanului automobiliștilor de formula 1 (acea lume bizară în care viața contează adesea mai puțin decât... un «Mare Premiu»), anul 1975 i-a adus un nou lider: austriacul **Niki Lauda**, un tânăr care nu a împlinit încă 27 de ani (îi va serba la 22 februarie). Câștigător al mai multor «Mari Premii», printre care și cel de la Monte Carlo, Niki Lauda l-a întrecut cu aproape 20 de puncte, pe fostul campion mondial, brazilianul **Emerson Fittipaldi**. Lauda a primit onorurile de campion al lumii, împreună cu tradiționala coroană de lauri, pe pista de la Monza. Acolo unde, cu cinci ani în urmă, un alt pilot austriac, **Jochen Rindt**, și-a pierdut viața pentru titlul mondial, pe care l-a primit post-mortem. Dar câte drame și câte mari bucurii nu s-au consumat pe blestemata și mult-iubita pistă de la Monza?...

PAHOMOVA – GORŠKOV pregătesc dansul pentru INNSBRUCK

De la oficializarea probei de dans ca întrecere sportivă, în cadrul Campionatelor europene, al Campionatelor mondiale și al Jocurilor Olimpice, aceasta a câștigat tot mai mult în popularitate, ajungând în prezent să reprezinte, pentru amatorii de patinaj artistic, demonstrațiile pe gheață cele mai apreciate.

Anul acesta, ilustrul cuplu de dansatori pe gheață **Ludmila Pahomova—Aleksandr Gorskov** a încântat asistența printr-o excelentă evoluție doar la Campionatele europene de la Copenhaga, unde a reformat a cincea sa mare victorie. La Campionatele mondiale de la Colorado Springs, valoroasa pereche sovietică a absentat de pe ringul de gheață, ca urmare a îmbolnăvirii lui Gorskov. Un motiv în plus pentru ca cei doi patinatori să se pregătească în momentul de față cu o intensitate sporită, astfel încât reîntoarea lor pe gheață la J.O. de iarnă, de la Innsbruck, să însemne un nou strălucit succes.

THÉVENET — ciclistul de senzație al anului

Tradiționalul Tur al Franței se înscrie printre cele mai importante competiții ale fiecărui an sportiv. Întrecerea aceasta dură, în care eforturile sportivilor ating adevărate culmi, își alege învingătorul din rândurile celor mai străluciți ași ai pedalelor. Într-o perioadă în care ciclismul mondial e dominat de magnificul belgian **Eddy Merckx**, victoria francezului **Bernard Thevenet** în «Tour de France» reprezintă cu adevărat senzația ciclistă a anului. Excelent cățărător, om care a știut să îndure calvarul diabolicele curse, Thevenet l-a întrecut pe marele favorit **Eddy Merckx**, înscriindu-și pentru prima dată numele printre câștigătorii «Turului».

Peste puține zile, la 10 ianuarie, Bernard Thevenet va împlini 28 de ani. Un călduros «La mulți ani!» și din partea iubitorilor ciclismului de la noi.

LEDNEV, pentru a treia oară!...

La cei 32 de ani ai săi, marele atlet sovietic **Pavel Lednev** domină autoritar universul pentatlonului modern.

Aflat printre protagoniștii principali la Campionatele mondiale de pentatlon, care s-au desfășurat de curând la Ciudad de Mexico, sovieticul a câștigat din nou titlul suprem, **pentru a treia oară consecutiv** (!), cu un punctaj de 5 050 p. Lednev mai este cunoscut și ca un scriemeur excelent, manifestând în această disciplină — probă a pentatlonului — o gândire și o forță deosebite. La ultimele Jocuri Olimpice el nu a cucerit decât un «bronz» (și o medalie de aur, însă împreună cu echipa U.R.S.S.), dar în 1973 a fost cel mai bun la campionatele mondiale disputate la Londra (5 413 p.). A doua sa mare performanță a obținut-o un an mai târziu, cu 5 302 p., tot în cadrul C.M. de pentatlon, găzduite, de data aceasta, de Moscova.

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

SPORT

Nr. 12 (387)
DECEMBRIE
1975
ANUL XXVIII

Prezentarea artistică: Gheorghe DEDIU

Redacția și administrația: str. Vasile Conta 16, București, Sectorul 1, Oficiul poștal 22. Telefoane: 11 91 13 și 11 10 05. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale din țară, iar în întreprinderi și instituții prin difuzorii voluntari. Costul abonamentului: 3 luni — 7,50 lei; 6 luni — 15 lei și 1 an — 30 de lei. Pentru străinătate, abonamentele se fac prin «LEXIM» — Departamentul export-import presă, București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — Box 2 001, Telex: 011631.

Revista se tipărește la Combinatul Poligrafic «Casa Scintei».

Prezentare tehnică: Aurelian UDROIU

43 806

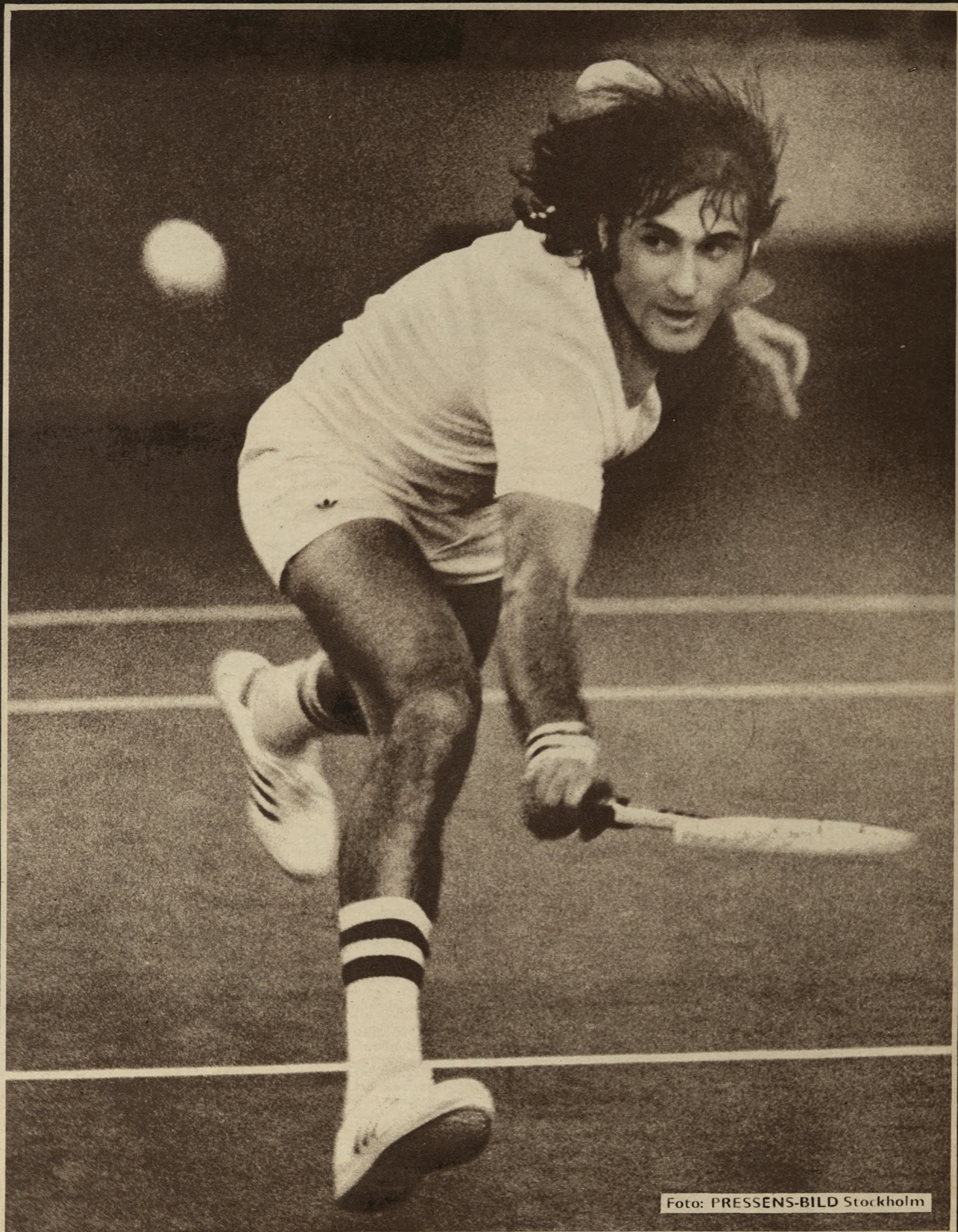

Foto: PRESSENS-BILD Stockholm

ILIE NĂSTASE

campionul... campionilor

STOCKHOLM 1975

SPORT

2,50 LEI